

פרשת נשא - שבועות < 64 < א' סיון התשע"א

גילוי דעת

ללמוד וללמד

הישיבה הגבוהה אור עציון וגילוי דעת במוסף חגיגי:
דפי לימוד למבוגרים, לילדים ולנוער לתיקון ליל שבועות

לשמוע

עכשיו, כשלכולם מותר כבר לשמוע מוזיקה
בדקנו בשבילכם את הדיסקים שיצאו לאחרונה למדפים

הרב דב ליאור על ייחודו של חג השבועות
מנכ"ל מועצת הצמחים בראיון על קציה, ביכורים ומלפפונים
וצ' המעצביניש לא מפקיר את עמדת המאזין

וַיִּשְׁכַּח לֵךְ קֵץ, וְהֵאָכֵל וְהִשְׁכַּע וְהִתְאֵם מִגִּילַת רוּחַ ב', י"ד

אבי קנטרוביץ < מנכ"ל תנועה כהלכה

לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

כהמשך לנושא הכרת הרכב ותפקודו, נתמקד במספר נושאים נוספים:

1. כיצד יש לבדוק את גובה השמן?
2. לאחר מספר נסיונות התנעה, המנוע אינו מתניע ומרגישים ריח חזק של דלק, מה הסיבה ומה כדאי לעשות?
3. למה גורמת רצועה רפויה ומה יש לעשות?
4. על חיבורי המצבר הצטברה אבקה לבנה, מה הסיבה ומה יש לעשות?
5. באיזו תדירות יש לבצע בדיקת שמן במנוע, מים ברדיאטור ואוויר בצמיגים?
6. כאשר נורית האזהרה של מד לחץ השמן נדלקת תוך כדי נסיעה, מה פירוש הדבר?
7. למה תגרום נסיעה ללא שמן במנוע?
8. כיצד ניתן להבחין שאור הדרך (הגבוה) דולק?
9. באיזה הילוך (לרכב שאינו אוטומטי) תבחרו בעת נסיעה במורד תלול?
10. למה תגרום החלפת הילוכים ברכב שאינו אוטומטי, ללא דריכה על המצמד?

תשובות

1. יש לעמוד עם הרכב על משטח ישר, לשלוף את מד השמן ולוודא שהשמן מגיע עד הקו העליון.
2. יש הצפת דלק, המתינו מספר דקות והתניעו שוב בלי ללחוץ על דוושת התאוצה.
3. רצועה רפויה עלולה לגרום להתחממות מנוע ולכן שלא תהיה טעינת חשמל.
4. הסיבה - דליפת חומצה. יש לשטוף ולנקות במים.
5. בכל יום.
6. שאין מספיק לחץ שמן. עצרו מיד את הרכב והפסיקו את פעולת המנוע.
7. הרס המנוע.
8. על פי נורת האזהרה (בדרך כלל כחולה) בלוח המחוונים.
9. הילוך אחד נמוך מזה שבו אנו עולים.
10. לקלקול תיבת ההילוכים עד שבירת גלגלי השיניים.

נהג אחראי מכיר את רכבו ונוסע בטוח.

אדם מאמין נוהג לחומרא

סדנאות סימולציה לנהיגה חכמה של תנועה כהלכה מסובסדות ע"י קרן אביה: 054-4836343, 09-7745758

הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

על פי נתוני הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים:

בשבוע שעבר נהרגו בכבישי ישראל 18 בני אדם ועוד 1 נפטר מפציעות קודמות. בואו נעשה לזה סוף!

הנתונים כנונים ליום ראשון האחרון

ההצגה מאושרת ומסובסדת ע"י משרד החינוך והרשות הלאומית לבטיחות בדרכים.

בעזרת ריקודי סטפס, ג'אגלינג, משחקים, קסמים ומוזיקה עכשווית, הילדים לומדים התנהגות בדרך ובכביש וגם התנהגות בדרך ארץ. הצגה מהנה וקצבית עם מוזיקה מגוונת, תפאורה ייחודית ועלילה מהודקת. לכיתות ג'-ו' ממלכתי ומס"ד. (ניתן להוסיף גם את א'-ב')

תאטרון "עמוקה" מציג: **"ילד זהב"** הצגה בנושא זהירות בדרכים

לפרטים: אהרון 0547-835966 • yokela@gmail.com • www.teatronamuka.net

גליון 64
פרשת נשא
א' סיון תשע"א

תמונת שער:
ויצבת לה
קלי ותאכל
ותשבע ותתר
מגילת רות ב', י"ד

התמונה בשער צולמה ע"י רועי הוס
מתוך הספר 'הזמנה לפרשה'

בכל שבוע תתפרסם בעז"ה תמונת שער מתוך מבחר תמונות שתשלחו אתם הקוראים. אתם מוזמנים לשלוח תמונה הקשורה לפרשת בהעלותך למייל: gdaat@pisrael.com לציין עבור תמונת שער. עפ"י התקנון

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת:

הראשון לציון הרב מרדכי אליהו זצ"ל

ר' אליקים גצל גולדברג ז"ל

זה עונג שבת

הדלקת נרות < ירושלים 7:02 תל אביב: 7:20 חיפה: 7:14
צאת השבת < ירושלים 8:23 תל אביב: 8:26 חיפה: 8:27

הוצאה לאור: קרן אביה לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל
הפקה ופרסומות: < פרסומי ישראל ושות'
לפרסום, למודעות ולהנצחות: איתן הקר
gdaat@pisrael.com ■ 02-5350916
עריכה: עפר מעוז
ע. עריכת לשון: מרב הולצמן
עיצוב: תמי כהן, צ. מילר
תוכן המודעות על אחריות המפרסמים בלבד
© כל הזכויות שמורות לפרסומי ישראל ושות'
■ נא לא לקרוא בשעת התפילה
■ נא לשמור על קדושת הגיליון
■ כל ההכנסות מהגיליון קודש למלחמה בתאונות הדרכים

עיתונות

**רצים לשמור על הערכים?
רצים אינטרנט בטוח?**

אינטרנט רימון
מה שטוב באינטרנט

מתקשרים עכשיו ומתחברים
1-800-222-234

עיתון אינטרנט בטוח | מוגש כמידע לציבור החפץ לשמור על ערכיו | סיוון תשע"א | יוני 2011

אפשר לשנות את העולם

בתור עובד בתחום ההייטק והתקשורת לא חשבתי שאשמע חידושים בהרצאה בנושא האינטרנט באסיפת הורים בבית הספר של ילדיי ■ את ההפתעה והנתונים המעניינים אחלוק אתכם בשורות הקרובות

אנו מכירים גם בצורך לענות לפניות הציבור במקרים בהם הלקוחות לא מסכימים עם הסיווג שנתנו לתוכן מסוים, כך שהמערכת היא לומדת ודינאמית מאד, ובנויה כך שתינתן גמישות מקסימלית לטובת גלישה רצופה של הלקוח, ללא הפרעות מיותרות וכמובן ללא חשיפות מיותרות לתכנים לא מתאימים.

את מעביר ההרצאה בבית הספר שאלתי מספר שאלות נוספות כדי להבין כיצד נותנת חברת 'אינטרנט רימון' פתרון גם לבעיות נוספות שהוא הזכיר במהלך ההרצאה:

דובר רבות על כך שהסלפונים הסלולריים הפכו את הבעיה לזמינה עוד יותר, ואת האפשרות 'לשלוט' עליה למורכבת יותר. מה אתם מציעים בהקשר הזה?

"זה אכן נכון שאחד מהגורמים המשמעותיים ביותר להתפשטות השימוש באינטרנט הוא הנגשתו לכולנו, בין השאר באמצעות המכשירים הסלולריים. מנויי סלקום המשתמשים בגלישה דרך המכשיר הנייד יכולים להצטרף לשירות שניתן על-ידנו לסלקום ונקרא 'המסלול הירוק', וכך לגלוש באותה מהירות אך ללא היחשפות לתכנים לא ראויים. הגלישה במכשיר הסלולר מתבצעת ברמות הגנה זהות לרמות הגלישה במחשבים הניידים, ובמכשירים הסלולריים מסונן גם פורטל התוכן הסלולרי הטומן בחובו בעיות. אנו מקווים כי בעתיד הקרוב יצטרפו גם חברות סלולריות נוספות שיספקו שירות דומה.

ומה בדבר המחשבים הניידים? הם מהווים היום נתח שוק גדול מאד ובעליהם נוהגים לגלוש על רשתות אלחוטיות מזדמנות ולא דווקא במניי הביתי הרגיל, האם גם לכך יש לכם פתרון?

אכן כן. בדיוק לשם כך השיקה החברה תוכנה ייעודית שבפיתוחה הושקעו מאתי אלפי שקלים ותפקידה לוודא כי כל גלישה שתתבצע דרך המחשב עליו היא מותקנת, באמצעות כל רשת אפשרית, תבוצע רק על-פי הגדרות המסלול באינטרנט רימון. לאחר התקנתה על המחשב הנייד, כל גלישה, גם באמצעות רשתות אלחוטיות, תבוצע באמצעות חייגן לאינטרנט רימון ותכלול את ניהול התוכן שלנו.

אחת הבעיות הנוספות שמוכרות לכל הורה הן השעות הרבות שהילדים מעבירים בהתכתבות בצ'ט עם חברים, אבל גם עם כאלו שאינם בדיוק חברים, ומידת היכרותם עם ילדינו לא בדיוק ברורה... גם לבעיה הזו הוצג פתרון מעניין בשם ה-Safe-Chat. השירות הזה מרחיב את ההגנה ברשת האינטרנט גם לתחום הצ'טים, הוא מנטר את מהלך השיחה ובאמצעות בינה מלאכותית יודע לזהות שיחה בעלת אופי מיני מתדרדר ולקטוע אותו לפני שהיא מתדרדרת למקומות לא רצויים.

בסיכומי של הערב החלטתי להתחבר לאינטרנט רימון. קודם כל כי מצאתי חברה שעושה טוב ואני מתחבר אליה ברמה הערכית והמוסרית, וכבונס היא גם שומרת לי על הילדים, כי אני מאמין שהפעיה בפש חשובה לא פחות מהפעיה בגוף וכמו חגורת בטיחות ברכב וכמו סורגים לחלון - אינטרנט רימון.

מאפשרים גם הלבשה תחתונה, בגדים ותכנים לא צנועים נוספים, וחלקם שמרניים הרבה יותר ופונים למי שרוצה אינטרנט רק לצרכים קונקרטיים יותר ולא לצורכי תרבות ופנאי. חשוב לי לציין כי מסלולי רימון מתאימים לכל משפחה ולא רק לדתיים או חרדים. אנו מאמינים כי לכולם חשובה השמירה הזו, וכי כולם יכולים למצוא להם מסלול מתאים ברימון.

"הקטילוג של כל אתר למסלולים השונים מתבצע בשילוב מורכב וייחודי של כלים המופעלים בכמה רמות: ברמת הספק הבסיסית - השער (אינטרנט רימון) הינו הספק היחיד בעולם שאינו מאפשר גלישה לתכנים פורנוגרפיים בכל הרשת שלו). בשלב הבא מופעלת מערכת בינה מלאכותית מתקדמת (פלטפורמה) שיוצרת לזהות תכנים ותמונות בעייתיים בעמוד ולסווג כל פרט בעמוד בסייג המתאים לו. בנוסף אנו מעסיקים חטיבה של 'מנהלי תוכן' אנושיים הבוחנים את הפורטלים הגדולים והדינאמיים בהם משתנה התוכן בתדירות גבוהה.

לאור העובדה שאנו מקבלים עשרות אלפי החלטות ביום

**אחת הבעיות הנוספות
שמוכרות לכל הורה הן
השעות הרבות שילדינו
מעבירים בהתכתבות בצ'ט...
גם עם כאלו שאינם בדיוק
חברים, ומידת היכרותם עם
ילדינו לא בדיוק ברורה**

אבינעם מתניה

האינטרנט משנה את פניו ואת פניו במהירות מדהימה. את זה ידעתי היטב גם לפני ההרצאה. מה שלא הערכת נכונה הוא שאופי ההתנהגות שלנו כצרכנים משתנה במהירות גדולה אף יותר. הצ'ט-און-ליין מכל מקום, מהפיכת הפייסבוק, שידורי ה-VOD בכל אתר ואתר, הפרסומות הממוקדות, המיקום, הפילוח המדויק והזמינות האינסופית. הוסיפו לכך את חדירתו לכיסנו, לביתנו ולמשרדינו, גורמת לכך שאיננו יכולים להישאר אדישים ועלינו ללמוד להגיב ולהתייחס לנושא.

מדובר במהפכה אדירה, טען המרצה, והיא טומנת בחובה יתרונות אדירים. שיפור יכולות עסקיות, יעילות מדהימה, הגששת מידע שבעבר היה ידוע רק למעטים לציבור כולו. אי אפשר לעצום את העין ולהתעלם מכל הטוב שהביאה הרשת בכנפיה. אי אפשר להתכחש לשינוי שעובר על כולנו.

אחד השינויים התרבותיים המשמעותיים שעוברים על כלל האנושות בעקבות השתלטות האינטרנט על עולמנו היא

החשיפה המוגזמת והקלות המדהימה בה ניתן להגיע לתכנים שבשביל להיחשף אליהם בעבר היינו צריכים להשקיע הון ולהתגבר על מכשולי ביישנות ופרטיות.

במהלך ההרצאה הסביר לנו נציג של חברת 'אינטרנט רימון' כי בהתחברות לאינטרנט דרכם נפתרות רוב הבעיות הנפוצות של עולם האינטרנט, וזאת מבלי לאבד את יתרונות הרשת. הוא הסביר לנו כי עם הקמת 'אינטרנט רימון' התחייבה החברה ללקוחותיה לעשות הכול כדי ללמוד את השינויים והתמורות המתחוללים בעולם האינטרנט ולהתמודד איתם בדרך הטובה ביותר. דרך שתאפשר מקסימום חווית גלישה ללא הפרעות אך תוך ביטחון מקסימלי והגנה מתכנים לא ראויים.

עבורי הייתה זו היכרות עם עולם חדש ומעניין, ועל-כן המשכתי לבדוק את הנושא גם לאחר ההרצאה.

ראשית, ניסיתי להבין כיצד בדיוק מחליטים באינטרנט רימון אילו תכנים ייחשבו ראויים ואילו לא, וכיצד מתבצעת פעולת הסינון?

את השאלות הללו שאלתי את יפעת שרעבי, מנהלת התוכן של החברה, ששמחה לשפת אותי בתהליך:

"תהליך הקטילוג של האתרים מתחיל בכך שאפיינו מגוון מסלולי גלישה שאמורים לאפשר לכל משפחה למצוא מסלול שיתאים לה - חלק מן המסלולים פתוחים מאד וחוסמים רק פורנוגרפיה מוחלטת ואלימות קשה, חלקם שמרניים יותר ולא

רימון שלום, במה אפשר לעזור?

כל מה שרציתם לשאול ואחרים שאלו במקומכם...

ומה אם אני בטה"כ מרוצה מהמסלול שבחרתי אך חצה להתאים אותו לצרכי, להוסיף או להוריד כמה אתרים?

מסלולי הגלישה שלנו אופייני כך שיותאמו למירב הגולשים. אם ברצונך להתאים את המסלול באופן פרטי לצרכיך ניתן להשתמש בשירות 'הנטו שלי' המאפשר הורדת או הוספת אתרים באופן אישי למסלול הגלישה שלך.

מה ההבדל בין אינטרנט רימון כספק לתוכנות אחרות?

תוכנה היא כמו מסנן המותקן על הברד הביתי. היא נותנת פתרון מקומי הניתן להסרה. סינון ברמת הספק מהווה מסנן-על המותקן על השריר הראשי של 'המוביל הארצי' והוא לא ניתן להסרה. בנוסף, לתוכנה יש אופי מקובע לעומת האופי של אינטרנט רימון שהוא דינמי, ולכן רק לנו יש את הכלים להתמודד עם השינויים המהירים והתכופים של עולם האינטרנט.

האם העובדה שהמערכת דינמית ומתעדכנת באונליין עלולה ליצור בעיות בחווית הגלישה?

ממש לא. באינטרנט רימון מערכת ייחודית שאין דומה לה בעולם, כאשר לגד עיננו שתי מטרות זהות: מקסימום הגנה, ומקסימום חווית גלישה. בנוסף נהנים לקוחות רימון מפחות חשיפה לזיהומים ופגעים אחרים ברשת.

מהו זמן ההמתנה הממוצע במוקד שירות הלקוחות שלכם?

בבדיקת העיתון גלובס שפורסמה ב-14.11.10 זכה מוקד השירות שלנו במקום הרביעי (מתוך 13) במהירות המענה בקו השירות, עם זמן המתנה ממוצע של 1:42 דקות.

לצורך ההשוואה זמן זה מהיר בצורה משמעותית מ-3 ספקות האינטרנט האחרות ומרוב חברות התקשורת הגדולות במשק.

יש לכם שאלות נוספות על אינטרנט רימון?

אתם מוזמנים לשאול ישירות את מנכ"ל החברה בדף הפייסבוק שלי! חפשו את 'מנכ"ל אינטרנט רימון' בפייסבוק.

מתקשרים עכשיו ומתחברים: 1-800-222-234

הילדים טוענים שהם רק מדברים עם החברים שלהם בצ"ט, ולא גולשים למקומות מסוכנים

הצ"ט הוא אחד המקומות המסוכנים ביותר ברשת מכיון שהוא מאפשר שיחה אנונימית עם אנשים לא ידועים. לאחרונה מופיע בבתי הקולנוע סרט אמריקאי חדש בשם 'אמון'. הסרט מתאר משבר בחייה של ילדה בת 14 מבית טוב לאחר שקשר אינטרנטי תמים הפך למשהו אחר לגמרי. הסרט, שזכה בכחירה הרשמית של פסטיבל סאנדנס 2010, מוכיח עד כמה הבעיה הזו היא גלובלית ומקיפה את כל העולם.

אז מה אתם מציעים? איך ניתן להתמודד עם הבעיה?

לאינטרנט רימון שירות בשם Safe-Chat. השירות מנטר שיחות צ"ט ויועד לזהות שיחות בעלות אופי מיני מתדרדר ולקטוע אותם. לא מדובר בעצירת כל שיחה עם מילה לא ראויה אלא בבחינה מדויקת של הקשרים וסגנון. אנו ממליצים על שירות זה לכל משפחה שילדיה משתמשים בצ"ט.

האם בשביל להתחבר לאינטרנט רימון אני צריך להחליף את הספק הקיים שלי?

כן. אינטרנט רימון מחליף את הספק הקיים שלך, ובזה חוסך לך את הוצאות האינטרנט. באינטרנט רימון הצורך שלך בגלישה בטוחה עומד מעל הכל ולכן שירות ניהול התוכן הייחודי שלנו ואנטי-ספאם לתיבת הדואר שלך כלולים בכל חבילת גלישה שתבחר.

הנה, חיכיתי לאותיות הקטנות, כמה כסף צריך להוסיף לעומת ספק אחר?

אז זהו שלא. אפס, זי"ר...

איך אדע איזה מסלול עדיף לי? מוגן, מוגן+ איך בוחרים?

בחירת מסלול הגלישה היא בחירה חשובה מאד, ובסופו של דבר היא תקבע במידה מרובה את מידת שביעות רצונך מהגלישה. באתר החברה מצויים הסברים מפורטים לרמת ההגנה של כל מסלול וכדאי להשקיע כמה דקות כדי לקרוא אותם ולבחור את המסלול המתאים להשקפת עולמך.

חשוב לציין כי הלקוח בוחר את המסלול ויכול לשנות אותו לפי רצונו, בכל רגע נתון, באופן עצמאי או דרך אתר החברה.

מה תהיה ההשפעה על הגלישה שלי? ייחסמו לי אתרים?

המטרה של אינטרנט רימון היא לא לחסום אלא להיפך, לאפשר גלישה בכמה שיותר אתרים, תוך שמירה על רמת הגנה כפי שתגדיר בזמן ההתחברות. 'אינטרנט רימון' מאפשרת לך לבחור את מסלול הגלישה המתאים להשקפתך ותפיסת עולמך, ולהתאים אותו כך שתוכל לצפות בדיוק במה שתבחר.

ואם בכל זאת ייחסמו לי אתר שארצה?

תמיד ניתן לפנות אלנו בדף החסימה או דרך האתר ולערער על החסימה. אנו מתייבים לבדוק מחדש את החלטתנו!

האם אוכל לחפש בחופשיות בגוגל?

כן. לאינטרנט רימון פנטזי עולמי המאפשר לקבל רק את התוצאות הרלוונטיות בכל חיפוש בגוגל. תוצאות חיפוש לא ראויות לא ייפיעו כלל ולא יגרמו לסקרנות הגורמת לעיתים להמשך השוטטות.

איך זה עובד? צופים במה שאני גולש?

בוודאי שלא. זה אסור עפ"י חוק.

מחע בכלל חשוב כל-כך לסנן אתרים? אני סומך על הילדים שלי!

כמוכן שחינוך הילדים לגלישה מבוקרת ולהכרת הסכנות באינטרנט, צריך לעמוד בבסיס העשייה החינוכית. האמון בילדים ובנוער הוא חשוב, אך לא מספיק, כמו שאנו מתגוננים בבטיחה ברכב, בחציית כבישים ובטיפוס על גגות - עלינו לשמור על עצמנו גם מול מסך המחשב.

הילד שלי יושב כל היום מול המחשב. יש פתרון?

אנו ממליצים על שיחה פתוחה עם הילדים, הסכמה הודית על שעות השימוש ומיקומו של המחשב במרחב הציבורי של הבית. בנוסף, ניתן להשתמש במוצר בשם 'זמזמונט' מבית אינטרנט רימון המהווה מעין 'שען שבת' לאינטרנט, ובאמצעותו ניתן לקבוע מראש שעות בהם לא ניתן יהיה לגלוש ברשת, ובכך למנוע את ההיסחפות בגלישה.

מצטרפים לאינטרנט רימון
בכל מהירות שתבחרו
רק 42 ₪ לחודש
בהתחייבות לשנה בלבד!

פשוט וקל לעבור לרימון:

1-800-222-234
מכירות עסקי: 073-2317070

אינטרנט רימון

מה שטוב באינטרנט

תורת אמת נתן לנו

הרב דב ליוור - רב היישוב וראש ישיבת ניר קרית-ארבע

גילוי דעת

ההר הוא הר חורב. השם הר סיני נקבע כתוארו, משום שבו ירדה שנאה לאומות העולם נגד עם ישראל. הם לא השלימו עם 'אתה בחרתנו מכל העמים'.

שנאה זאת נמשכת עד עצם היום הזה. ההתנגדות של אומות העולם לישראל שורשה בשנאה זו, משום שאנחנו קיבלנו תורה והן לא, משום שהן לא יכולות היו לעמוד בזה. בהתאם, כל הפתרונות המכונים היום 'שלום' בין ישראל לאומות העולם, לא יורדים לשורשם של דברים. זהו דבר שלא ניתן להשיגו. מאז עלותנו על במותי ההיסטוריה קיימת ההתנגדות הזו, ועל כן אין שום פתרון למה שנקרא הסכסוך הישראלי-ערבי.

אלא, עם ישראל נבחר להיות לברית עם ואור גויים. אנחנו לא צריכים להתבייש בתורה שלנו. התורה שלנו עמדה מול כל מבחני הדורות - מול העולמות האלילי, הנוצרי והמוסלמי, מול הקומוניזם, הסוציאליזם ומול כל מיני שיטות אחרות. התורה, שמדריכה את האדם לאהבת הצדק, ליושר, לאהבת הבריות ולהטבה עם כל אדם שנקרא בשם אדם, זו תורת ישראל. ואם אנחנו חיים היות בעולם שקיימת בו הידרדרות קשה בתחום המוסר, התיקון לא יכול לבוא דרך התפתחות של המדע או של תנאי החיים. התיקון צריך להיות בשורש - מה הייעוד של האדם עלי אדמות. למלא את הייעוד הא-לוקי, להיות לברית עם לאור גויים בקיום כל מצוותיה של התורה וממילא להשפיע על כל העמים ולרומם אותם. רק אז יבוא שלום צודק ובר קיימא לעולם כולו.

אנו מקווים שלא ירחק היום שבו עם ישראל יתעורר להכרת ערכו, מעמדו וקישורו לנחלת אבותיו, ו'מציון' תצא תורה ודבר ה' מירושלים ■

הכתוב כאילו עשאה; ואילו כשחשב לעשות עבירה ולא עשאה, לא מחשיבים זאת כאילו עשאה. אצל אומות העולם, לעומת זאת, הדין הפוך - מצווה תיחשב רק לאחר העשייה, ועבירה תיחשב כבר אחרי המחשבה.

ההתנגדות של אומות העולם לישראל שורשה בשנאה זו, משום שאנחנו קיבלנו תורה והן לא, משום שלא יכולות היו לעמוד בציווייה

לכאורה, אדם יכול לטעון שיש כאן אפליה - איך ייתכן שבחוק הא-לוי לא יהיה משפט צדק? אלא שכאשר אדם מישראל חושב לעשות טוב זה נובע ממעמקי נשמתו, והעובדה שלא עשה את המצווה נובעת מאונס. כישראל חושב לעבור עבירה, אלא אם עצם המחשבה היא עבירה, כמו בעבודה זרה - העובדה שלא עבר את העבירה מעידה על היעדר גמירות דעת. והיפוך הדברים באומות העולם.

הר סיני נקרא במקומות מסוימים "הר חורב". רבותינו שאלו מהו שם העצם ומהו שם התואר וענו ששמו של

חג השבועות הוא חג המיוחד רק לעם ישראל. על חג הסוכות נאמר שלעיתיד לבוא גם אומות העולם יבואו לחוג אותו, משום שזה נוגע גם אליהן. בסוכות מבקש עם ישראל על הגשמים ועל הפרנסה, בקשות השייכות לכל המין האנושי. מתן תורה, לעומת זאת, שייך רק לעם ישראל. אומות העולם לא רק שלא קיבלו את התורה - אלא גם התנגדו לקבלתה:

בילקוט שמעוני מופיע המדרש הידוע שהקב"ה סובב עם התורה והציע אותה גם לעמים אחרים. על פי המדרש, כאשר הציעה לבני אדם, סירבו האחרונים לקבלה משום שהתורה מכילה את הציווי 'לא תרצח' 'התברנו: על חרבך תחיה', אמרו בני אדם. 'בטח לא נוכל לעמוד בציווי זה'. כך גם בני ישמעאל סירבו לקבל את התורה, שכן הברכה 'ידו בכל' אינה מאפשרת להם לעמוד בציווי 'לא תגנוב'. בני עמון ובני מואב סירבו אף הם לקבל את התורה, שהרי כל הווייתם של שני עמים אלה מקורה בניאוף.

כשנתבונן היטב, נראה שחז"ל הדגישו בפנינו רק עמים שהסתעפו מאברהם אבינו. אין אפילו הווה אמינא שהעמים שלא היו קשורים לאברהם אבינו יוכלו לעמוד במגבלות התורה.

דבר זה נובע מכך שאבותינו עבדו על המידות של בעניין ההבדלה בין טוב לרע. כך הם הפרידו בנשמת ישראל בין הטוב לבין הרע: אדם מישראל שחוטא, זה לא שבעצמות נפשו יש חטא, אלא החטא נובע מהשפעה חיצונית שלא הצליח לעמוד בפניה.

זו גם הסיבה לקביעה ההלכתית שאדם מישראל שחשב לעשות מצווה ונאנס ולא עשאה, מעלה עליו

על דעת

הווי גולה למקום התורה

הרב שמואל זעפרני - ראש ישיבת המאירי

כל חכמי ישראל, מי שריב"ז נשקו על ראשו ושייב את אברהם אבינו על כך שריב אלעזר בן ערך יצא מחלציו - ותמהים אנו: כיצד זה נעלמה ממנו צורת האותיות? כיצד זה שכח תלמודו? יהיה האדם חכם ככל שיהיה; כיוון שנמשך אחר תאוותיו - מאבד הוא את תלמודו. ואכן רבי אלעזר בן ערך לא חזר לו תלמודו, עד שביקשו חכמים רחמים עליו.

על כן עלינו לעשות חשבון פשוט: אם רבי אלעזר בן ערך נפגע מכך, מי יכול להיות מחוסן מוויתור על מקום תורה מתוך חשבונות חומריים? העושה כך - סופו שיורד ירידה דרסטית בתורה עד כדי שכחת תלמודו ■

של רבן גמליאל והתיישב בברור חיל, ואיתו חמשת תלמידיו המובהרים. לאחר הסתלקותו, ארבעה הלכו ליבנה; ואילו תלמידו המובהק - רבי אלעזר בן ערך בחר ללכת לדיומסית, מקום שהצטיין במעיינות יפים וזכים ובנופים נאים.

הבה נתבונן מה עלה בגורלו של רבי אלעזר בן ערך: "הוא, שהלך לדיומסית, למקום יפה ומים יפים ונאים - נתמעט שמו בתורה. הם, שהלכו ליבנה, למקום שתלמידי חכמים מרובים ואוהבים את התורה - נתגדל שמו בתורה".

אנו עומדים מול דמותו של איש ענק זה, שהיה כמעין המתגבר - מוסיף חכמה ונובע תמיד, מי ששקול כנגד

תלמידים רבים היו לו לרבן יוחנן בן זכאי, וביניהם תלמידים מובהרים שלכל אחד מהם חלק שבח המתאים לו. השבח שנתן לרבי אלעזר בן ערך הוא: "כמעין המתגבר". כאשר ביקש ריב"ז מתלמידיו שיאמרו לו איזו מידה מכל המידות כדאי שידבק בה האדם, קיבל תשובה שונה מכל אחד מתלמידיו. על תשובתו של רבי אלעזר בן ערך - 'לב טוב' - הגיב: "רואה אני את דברי אלעזר בן ערך, שבכלל דבריו דבריכם" (אבות ב', ט'). כלומר, מי שיש לו לב טוב, יש לו את שאר המידות: עין טובה, שכנים וחברים טובים והוא גם רואה את הנולד. וכן גם היה כשביקשם לומר לו את המידה היותר גרועה שיתרחק ממנה האדם.

בערוב ימיו עזב ריב"ז את יבנה כדי לחזק את מעמדו

בפסוק: "דן ידין עמו" - על שמשון ניבא נבואה זו, 'אחד שבטי ישראל' - כמיוחד שבשבטים, הוא דוד שבא מיהודה".

גם המדרש משווה את שמשון לדוד, וכך נאמר בבראשית-רבה: "לפי שהיה יעקב אבינו רואה אותו (את שמשון) וסבור בו שהוא מלך המשיח".

אמנם נאמר על דוד שהוא לא נבחר לבנות את בית המקדש "כי דמים רבים שפכת ארצה לפני". אומר על כך מדרש 'שוחר טוב': "דם לרוב שפכת - כיוון ששמע דוד כן, נתיירא ואמר הרי נפסלתי לבנות בית המקדש. אמר לו הקב"ה - אל תירא דוד, חייך, כל הדמים ששפכת הם לפני כצבי וכאיל. אמר לפניו - אם-כן, למה איני בונה אותו? אמר לו הקב"ה אם אתה בונה אותו הרי הוא קיים ועומד ואינו חרב לעולם. אמר לפניו - והרי הוא יפה; אמר לו הקב"ה, גלוי וידוע לפני שעתידין ישראל לחטוא ואני מפיג בו חמתי ומחריבו, וישראל ניצולין".

כולנו מצפים שבית המקדש ייבנה במהרה, והדבר ברוך ה' קרוב מאוד, שהרי זכינו כבר לאתחלתא דגאולה. אנו רואים בעינינו את הכמיהה האדירה של עם ישראל על כל גווניו, שמגיע בהמוניו לכותל המערבי בזרם גובר והולך, בימים ובלילות, ומתפלל ומצפה לגאולה השלמה, במהרה בימינו אמן ■

ונתייחסה מתוך רוח ה' שהיתה מפעמת בו; "זכרת את ה' אלוך, כי הוא הנותן לך כוח לעשות חיל..."; ובשבחי דוד נאמר "גיבור חיל ואיש מלחמה"; ועוד.

הגישה המובעת בספר "משפט המלוכה בישראל", נובעת מתוך טשטוש ההבחנה בין ישראל לעמים, כפי שכתוב שם "כל באי עולם הם בניו של מקום, והאמונה באב אחד שבשמים היתה מחייבת את הרעיון של אחוות כל הברואים".

עוד נאמר בספר: "במטרה לעזור לעם נרדף ונתקף רשאי כל אדם, וגם מצווה עליו, להתנדב לצבא העוזר להדוף את המתקיף, וזה נקרא בישראל מלחמת מצווה כהגדרת הרמב"ם 'עזרת ישראל מיד צר שבא עליהם'.

מעיר על כך רבנו, שאין אנו מצווים להיהרג אלא בשביל ישראל. כהוכחה לדבריו הוא מביא גמרא מפורשת במסכת עבודה זרה, שאין מיילדין עובדת כוכבים בשבת, משום שניתן לומר לה 'יהודיה ששומרת שבת - אנחנו מחללים עליה שבת, אבל את שאינך שומרת שבת - איננו מחללים'. כך גם פסק הרמב"ם בהלכות שבת.

באותו מאמר כותב המחבר שיש איסור 'לא תעמוד על דם רעך' גם בעכו"ם. מעיר על כך רבנו, ש"רעך כמוך הוא לישראל, כנאמר 'שור רעהו' ולא של עכו"ם, ועכו"ם לא מעלין ולא מורידין".

את שמשון הגיבור משווה רש"י לדוד המלך, כנאמר

ההפטרה של פרשתנו עוסקת בשמשון הגיבור.

רבנו, הרב צבי יהודה, נהג להעיר את הערותיו על כל ספר שקרא או למד. בספר 'משפט המלוכה בישראל' ישנו מאמר בשם 'המלחמה לאור מוסר היהדות'. לדעת המחבר, היהדות התחילה ב'מלחמה נגד המלחמה', וכך הוא כותב: "גבורת המלחמה, אשר רצח נפשות כרוך בה, נמשלה לכוח בהמי גם, בניגוד לכוח הרוחני של הקב"ה - לא בגבורת הסוס יחפץ... הזלזול המוסרי בגיבור מלחמה משתקף ביותר במסופר בדוד, שעל אף כל ניצחונותיו על אויבי ישראל לא נחשב לו הדבר לצדקה, אלא להיפך, זה פסל אותו מלבנות את בית המקדש - דם לרוב שפכת... כי דמים רבים שפכת ארצה לפני... לא תבנה בית לשמי".

הערות רבנו מודפסות באותו ספר, וכך הוא מעיר: "הזלזול המוסרי בגיבור מלחמה - אינו החלטי אלא יחסי לפי מצב האדם היחידי והציבורי והעולמי. אפילו על הקב"ה נאמר באז ישיר - ה' איש מלחמה ה' שמו".

רבנו מביא בהערות פסוקים רבים המאששים את דעתו: "ה' צב-אות מפקד צבא מלחמה"; "ה' כגבור יצא, כאיש מלחמות יעיר קנאה"; "מי זה מלך הכבוד, ה' עוז וגבור, ה' גבור מלחמה"; בברכות יעקב לבניו: "גור אריה יהודה... כרע רבץ כאריה וכלביא מי יקימנו" ו"הנשך עקבי סוס ויפל רוכבו אחור"; "מלחמה לה' בעמלק מדור דור"; גבורתו הנאדרה של שמשון נמשכה

גילוי ניצוצות

אחד אחד

הרב צבי אזרחי - ראש מדרשיית נעם

ויש להבין יותר: הלא בכל מקרה יהיה מוקדם או מאוחר ברשימת המקריבים, ומדוע שלא לקצר ולכתוב שבכל יום הקריב הנשיא המתאים כפי שהקריב הקודם לו?

אלא יסוד חברתי נוסף טמון בפרשה זו. המערכת שבין אדם לחברו איננה זקוקה אך ורק לכבוד הדדי, אלא ליחס אישי מיוחד. כאשר בא חברי לדבר עימי 'הכל מת מסביבי'. אין כלום בעולם עכשיו אלא החבר עם בקשתו, עם סיפורו שלו. את זאת למדנו מהנהגת הבורא עם הנשיאים - כל נשיא שהקריב היה זה כאילו הוא היחיד בעולם, ברגע זה אין עניין עם אף אחד אחר. זוהי רמה נוספת בקשר שבין אנשים, בכך שהקשר מבטא הערכה עמוקה ורצינית לכל אחד ויחס אישי ללא הפרעות מסביב ■

מדרשיית נעם תקיים השבוע ערב הצדעה לבוגרי המדרשה לדורותיה עם ציון 65 שנה להקמתה, ביום ה' אסרו חג שבועות בשעה 18:30 באמפי-פארק רעננה. לפרטים: 09-7420006.

מכבדי אכבד'. והנה הנשיאים כולם ביום אחד הביאו הקורבן הזה שהסכימו עליו יחד. ואי אפשר שלא יהיה אחד קודם לחברו, וכיבד את הנקדמים בדגלים בהקדמת ימים, אבל רצה להזכירם בשמם ובפרט קורבניהם ולהזכיר יומו של כל אחד - לא שיזכיר ויכבד את הראשון 'זה קרבן נחשון בן עמינדב' ויאמר וכן הקריבו הנשיאים איש איש יומו, כי יהיה זה קיצור בכבוד האחרים. ואחרי כן חזר וכללם, להגיד שהיו שקולים לפניו יתברך".

דבריו של הרמב"ן מאירים את העניין, באשר מלמדים הם על הכבוד ועל הערכה הרבה שיש לבורא העולם ליראיו, למקיימי מצוותיו וללומדי תורתו. זאת ועוד - העובדה כי כולם הקריבו איש איש בתורו, מתוך כבוד והערכה אחד לשני, גם היא סוחפת הערכה עמוקה מאת הבורא. כפי שאמר בן ה'חפץ חיים' בשם אביו, לעתים התורה חוזרת על עניין אחד מספר פעמים "להראות כמה חביב לעליון כשבני אדם אוהבים זה לזה, כנשיאים שלא העלו נדבתם איש על אחיו, כדי שלא להטיל קנאה וגאווה מאחד על חברו".

"ויקריבו נשיאי ישראל... הם נשיאי המטות הם העומדים על הפקודים"

בפסוק זה בפרשתנו אנו מתחילים לקרוא וללמוד את סדר ההקרבה על ידי נשיאי ישראל, נשיא נשיא לשבטו עם הקמת המשכן.

"מוכרחת היא העובדה כי התורה ניתנה מן השמיים ועל ידי משה רבנו, ולא חס ושלום משהו מהאחרונים זיף אותה", שח הגאון רבי יעקב קנייבסקי "צוק"ל בשיחה לתלמיד, "שהרי בפרשה זו מסופר על הקרבת קרבנות י"ב הנשיאים והתורה חוזרת על עצמה י"ב פעמים אותו הדבר בדיוק, ואם היה זה אדם שכתב כל זה - מיהו זה שהיה חוזר שנים עשר פעמים על אותו הדבר? היה כותב את שמותם ולא יותר! ומכאן שהתורה מן השמיים".

והנה יש לתת את הדעת באופן מעמיק יותר: מדוע חזרה התורה וכתבה את הדברים באותה תבנית?

בדברי הרמב"ן מצאנו תשובתו, על פיה מקור החזרה הוא "כי הקב"ה חולק כבוד ליראיו, וכמו שאמר 'כי

שאלת רב

הרב מנחם בורשטין - ראש מכון פוע"ה

גלוי וידוע

החסד הגדול של רות הוא לא רק בעצם עשיית החסד אלא בכח ההתמדה. היא פעלה בעוצמה ובכל עת. חסד חד-פעמי הרבה יכולים לעשות, חסד בהתמדה הוא דבר מיוחד וראוי לציון.

חז"ל דנים מהו הפסוק הכולל ביותר - החשוב ביותר - בתורה. בן זומא אומר: "שמע ישראל..."; בן ננס אומר שמצינו פסוק כולל יותר והוא: "ואהבת לרעך כמוך"; שמעון בן פזי אומר: מצינו פסוק כולל יותר: "את הכבש אחד תעשה בבוקר ו...הכבש השני תעשה בין הערביים" ואמר: הלכה כבן פזי. מסביר העין יעקב ששמעון בן פזי דקדק בזה יותר, כי במעשים שבין אדם למקום ובין אדם לחברו, מה שחשוב היא ההתמדה בכל מעשה.

כאשר אנו מתכוננים למתן תורה, צריכים לזכור ש"דרך ארץ קדמה לתורה". על כן הלימוד העיקרי במצב זה הוא עשיית חסד. כלשון הרמב"ם: "הטבה במי שאין לו חוק עליך כלל". ועל כן אמר רב זעירא שמגילה זו אין בה לא טומאה ולא טהרה ולא איסור ולא היתר. ולמה נכתבה? "ללמדך כמה שכר טוב לגומלי חסדים".

כך שסודה של מגילת רות הוא שיש לעשות חסד בהתמדה, וזוהי ההכנה הטובה ביותר למתן תורה.

ה'משמר' שתעשו השנה בליל שבועות יכלול בוודאי לימוד של מגילת רות. בטוחני שמתוך כך תוכלו לענות גם על השאלות האחרות.

ורות לא נכשלו חס וחלילה - אך בתור דודה ובת-דודה, לא יכולה הייתה לשוחח עמו ולחשוף להסכמתי לשידוך, או בלשון מימינו, לסמס לו או לשלוח מייל? הכך נוהגת אישה גדולה וצדיקה כמותה?!

ערפה עשתה את המעשה ההגייוני ביותר, לכאורה...

החריגה בסיפור היא דווקא רות, שבלשונו בעצם עשתה מעשה 'הזוי'...

אנסה לתת נקודות למחשבה לפתרון השאלות. נעמי, שהייתה ידועה במעשי החסד שלה ומעשיה היו נעימים, שהקימה גמ"ח תכשיטים ושדאגה לכולם, לא הצליחה לעצור את בעלה מלרדת למואב - ושם איבדה את כל משפחתה. רות, מבנותיו של עגלון, החליטה להתגייס על אף הפצרותיה והפחדותיה של חותנתה. היא הולכת עם חמותה בעקשנות מיוחדת ובחסד גדול, ודואגת להביא לביתה פת לחם. היא מוכנה ללכת אחרי חותנתה ולעשות מעשים נועזים על מנת לבנות את ביתה מחדש לטובת עצמה ולטובת חותנתה.

מגילת רות אינה עלילה ציבורית חובקת עולם כמגילת אסתר. המגילה היא בעצם סיפור פשוט מהחיים. למה בחג מתן תורה אנו קוראים דווקא מגילה זו? תוך כדי העיון בסיפור המגילה, אנו מתקשים בדברים נוספים:

❖ ערפה עשתה את המעשה ההגייוני ביותר, לכאורה. מדוע אם כן נענשה, על פי המדרש, שייצא מזרעה גלית? החריגה בסיפור היא דווקא רות, שבלשונו בעצם עשתה מעשה 'הזוי'...

❖ אם אנחנו לומדים את 'המשפחתולוגיה' מהמדרש, רואים אנו שנעמי הייתה בעצם בת-דודה של בועז, ובעקבות הנישואים עם אלימלך הפכה גם לדודתו. מדוע בועז לא דואג לקרובת משפחתו, לפחות למזון ולסעודות מכובדות? גם אם נאמר שרצה להעניש אותה על כך שברגעים הקריטיים התחננו לפני בעלה שיפעל להבראת המשק הכושל - אך אלימלך פחד מה'נודניקים' ופשוט ירד לחו"ל, האם זה תפקידו של בועז? נכון שהוא קיבל את רות בצורה יפה ומכובדת, אך היינו מצפים שכאשר הוא רואה אותה חוזרת במצב כה שפל מבחינה כלכלית, הוא יעזור לה לחזור לעצמה ולחיות חיים סבירים ולא יסתפק במשלוח של כמה שיבולים...

❖ כאשר נעמי חושבת על הרעיון המבריק של השידוך לרות, היא מבקשת מרות לעשות מעשה שאינו צנוע. אמנם חז"ל מדגישים שלא היה שום איסור ושבועז

הסימפאניה נמשכת...

לאור ההצלחה, בתי אמנה ממשיכה בבניה בשומרון ומזמינה אתכם לסימפאניה של איכות חיים!

הבית: דו משפחתי
4 חדרים, 105 מ"ר בנוי
המחיר: 941,000 ₪

הבית: חד משפחתי
5 חדרים, 144 מ"ר בנוי
המחיר: 1,211,000 ₪

הבית: קוטג' טורי,
4 חדרים, 96 מ"ר בנוי
המחיר: 754,000 ₪

רבבה

היישוב: תורני לאומי
הקהילה: 240 משפחות

הבית: מדורגים
4 חדרים + גינה, 106 מ"ר
המחיר: 829,000 ₪

כדואל

היישוב: תורני לאומי
הקהילה: 220 משפחות

הבית: חד משפחתי
105 מ"ר בנוי
המחיר: 729,000 ₪

עיניב

היישוב: דתי לאומי
הקהילה: 125 משפחות

לשרותכם משרד מכירות בפתח תקוה

צמוד למדד תשומות הבנייה 4/11
מרכז מידע אמנה 1-800-260-240

איזק גדלין, שיווק, נכסים.
רח' חובבי ציון 36, פ"ת טל: 03-9303494, 052-5326929
isaacnadlan@gmail.com

שוכר ממולח

הרב משה ארנר - אב"ד לענייני ממונות ארץ חמדה-גזית

שורת הדין

כזה נפסק שגם הקונה יכול לחזור בו מהעסקה, שכן התברר שלא הייתה גמירות דעת של המוכר. אם כן, טוענים הנתבעים, מכיוון שהתובע דרש את כספו שוב ושוב - התברר שהקניין תלוי ועומד עד שיקבל התובע את כל הכסף, ואם כן הנתבעים יכולים גם הם לחזור בהם מהסכמתם לשכור הדירה לשנתיים.

אולם, לא נראה שאפשר להשתמש במושג הזה במקרה שלנו:

ראשית, כאשר מדובר על כסף שניתן כביטחון, לא ניתן כלל לטעון שמטרת העסקה הוא קבלת תמורה זו, שכן היא לא נועדה כלל לשימוש המשכיר. בענייננו, כסף התמורה עבור המגורים ניתן בעתו ובזמנו.

בנוסף, באופן כללי לא מצאנו בפוסקים יישום של דין 'עייל ונפיק אזור' בהקשר של שכירות, ואכן היישום בשכירות פחות מסתבר: דין 'עייל ונפיק אזור' יוצא מנקודת הנחה שאדם לא שש לוותר על הבעלות שיש לו על נכס. בשכירות, בה הבעלים אינו מוותר על הנכס אלא עושה שימוש ברכוש שאינו צריך אותו לצרכיו האישיים כרגע, ומעביר אותו לאחרים רק באופן זמני - כדאי לו העסק, גם במידה והתמורה מתממה.

זאת ועוד: התשלומים בשכירות פרוסים לרוב על פני תקופה ארוכה. נציין שגם ביחס למכירה נחלקו הפוסקים האם שייך 'עייל ונפיק אזור' כאשר מוסכם מראש על תשלום דחוי. השו"ע פוסק שאומרים זאת זה רק אם "הדין רואה שהוא דחוק למעות".

בנוסף, לפי מנהג המדינה ודינא דמלכותא, הסכם שכירות חתום מחייב את הצדדים ואיחור קל בתשלום של השוכר אינו עילה לביטול ההתחייבות.

נמצא שדרישת הכספים שלא התממשה אינה עילה לביטול ההסכם מדין 'עייל ונפיק אזור'.

בגיליון הבא נדון בטענה של ההטרדה הנפשית, והאם יש בה כדי לבטל את חיוב השוכרים לחזרה ■

ערך: הרב סיני לוי

¹יקידושין כ"ו ע"א ²בבא מציעא צ"ט ע"א ³בבא מציעא ע"ז ע"ב ⁴שולחן ערוך חושן המשפט סימן ק"צ סעיף י', וש"ך ס"ק ז' ⁵חור"מ ס"ק צ"ט ע"א.

במסגרת מצומצמת זו, הבאנו רק את תמצית הדברים.

פסקי דין מלאים ניתן לקרוא באתר רשת בתי הדין

ארץ חמדה - גזית: www.erezhemdah.org/beitdin

שיקש להגיע לדירה עם תלמיד דובר שפתם של בני הזוג פינקלשטיין.

בפועל, לאחר שבועיים מיום הגיעם לארץ בהם עשו שימוש בדירה, עזבו בני הזוג פינקלשטיין את הדירה והודיעו על כך למר אבנר באמצעות עורך דינם. במסגרת זו הודיעו שהמפתח נמצא אצל עורך הדין. אבנר, באמצעות עורך דינו, הודיע שמבחינתו התובעים מחויבים לחזרה באופן מלא.

לטענת אבנר, למרות מאמציו למצוא שוכרים חלופיים עמדה הדירה ללא שוכרים תקופה של 4 חודשים. התובע דורש החזר הפסדיו - דהיינו דמי שכירות של 4 חודשים.

בני הזוג פינקלשטיין טוענים שעזבו את הדירה כדין, שכן חשו מאוימים, ולא ניתן לחיות בדירה שכורה במצב כזה. בנוסף, לטענתם בא כוחם השכירות כלל אינה תקפה מדין 'עייל ונפיק אזור', האומר שכאשר המוכר דורש את קבלת התמורה והוא אינו מקבל אותה בזמנה, העסקה בטלה. בנוסף ציינו בני הזוג מספר פעמים שהתובע לא חתם על חוזה השכירות.

פסק הדין - נדון בשתי סוגיות: בדין 'עייל ונפיק אזור' ובזכות לעזוב את הדירה המושכרת בשל התנהגות לא נעימה של המשכיר.

תוקפה של השכירות - קרקע נקנית בכסף, בשטר ובחזקה, הן לגבי מכירתה והן לגבי שכירתה. במקרה שלנו התשלום הראשון ניתן והשוכרים נכנסו לדירה, כך שאין כלל מקום לשאלה הקניינית, ולמעשה אין משמעות לשאלה האם אבנר חתם על החוזה.

סוגיית הגמרא, עליה מבקשים הנתבעים להתבסס, מתייחסת למציאות בה אדם שמוכר נכס "עייל ונפיק אזור" - דהיינו "נכנס ויוצא" מבית הקונה באופן רציף ודורש את כסף התמורה באופן מיידי. כאשר המוכר לחוץ לקבל את כספו סמוך לרכישה והקונה דוחה אותו - בתנאים מסוימים המכר בטל, למרות שנעשה מעשה קניין ולמרות נכונות של הקונה לשלם בשעת התביעה את הסכום באופן מיידי.

על פי רש"י, הסיבה לביטול המקח היא בשל ההנחה שמהעובדה שהמוכר "יוצא ונכנס" לקבל מעותיו סמוך למכירה, מתברר שהסיבה שבחר למכור את הנכס נבעה מצורך מיידי לכסף התמורה, וכיוון שהתשלום לא ניתן בשעת הצורך - המוכר יכול לחזור בו. במקרה

פרטי המקרה - אבנר (התובע) פרסם את דירתו להשכרה. בני הזוג פינקלשטיין, שבאותם ימים עדיין גרו בחו"ל, שמעו על הדירה דרך ידידה בארץ. הידידה ראתה עבורם את הדירה, ולאחר שביקשו לשכור אותה העבירה להם את החוזה לחתימה. היא דרשה מאבנר בשם בני הזוג שיותקן בדירה כיור כפול. בני הזוג, שתכננו לעלות לארץ בסוף הקיץ, חתמו על הסכם השכירות בהיותם בחו"ל, ועל מנת להבטיח את שכירת הדירה שילמו על שני חודשי מגורים בהם עדיין היו בחו"ל. על פי ההסכם, עם הגיעם לארץ יפקידו השוכרים סכום השווה לשני חודשי שכירות במזומן כביטחון.

עם הגעת בני הזוג פינקלשטיין לארץ ולדירה, התעורר מתח רב בעקבות תגובה קשה של אבנר בשיחת טלפון, כאשר השוכרים, שהם חוזרים בתשובה, העלו את השאלה האם הכיורים הנפרדים שהותקנו עומדים בדרישות ההלכה. לאחר יומיים הגיע אבנר לדירה המושכרת ופגש את משפחת פינקלשטיין. הוא דרש את אשר הגיע לו על פי החוזה, תשלום סך של שני חודשים כביטחון. הנתבעים בקשו לתת לו צ'ק מחשבון חו"ל, אך אבנר סירב לקבל את הצ'ק וטען שהם אמורים לתת לו את הסכום במזומן או לפחות בצ'ק ישראלי. עניין זה הגביר את המתח בין הצדדים.

בימים הסמוכים יצרו אבנר ואשתו קשר תכוף עם בני הזוג פינקלשטיין, תוך שהם עומדים על הדרישה לקבל כסף מזומן כביטחון. אבנר חש שהם מנסים לרמות אותו ושיכולתם להשיג כסף מזומן כאמור בחוזה. השוכרים טענו שעדיין אין להם חשבון ישראלי ובנוסף שהם עשו מאמצים להעביר כסף מחו"ל. בני הזוג פינקלשטיין טוענים שבמהלך השיחות הם הרגישו מאוימים, פגועים ולחוצים, הן מהניסוחים והן מהטון שבו דברים נאמרו.

מר אבנר טוען שדרש בתוקף את אשר מגיע לו על פי החוזה, אך ללא צעקות וללא איומים.

הנתבעים, שלדבריהם חשו מאוימים, התייעצו עם רב ועם עורך דין. בעקבות ההתייעצות יצר עורך הדין קשר טלפוני עם אבנר והודיע לו שלאור התנהגותו הנתבעים יעזבו את הדירה.

בערב למחרת, דפק אבנר על דלת הבית כשלצדו אדם נוסף. גב' פינקלשטיין שחשה חרדה הסתגרה בחדרה וסירבה לפתוח את הדלת. בבית הדין הסביר התובע

הציבור הרחב מוזמן לערב עיון לקראת חג מתן תורה

לרגל הוצאתם לאור של מאורות הרצי"ה

שיחות רבנו הרצי"ה קוק זצ"ל על פרשיות השבוע והמועדים מהדורת הרב הושע רבינוביץ

יום שני ד' בסיוון (6 ביוני), 18:00-20:30 ב'בית הרב', רח' הרב קוק 9, ירושלים

הרב יוחנן פריד | הרב פרופ' נריה גוטל | הרב חנן פורת | הרב חיים אביהוא שורץ | הרב אילן תור | הרב הושע רבינוביץ

קטעי נגינה: מוסא ברלין | מנחה הערב: הרב אברהם טייץ

תכנית הגרעין

והשבוע: ישיבה קהילתית אמ"ת עפולה

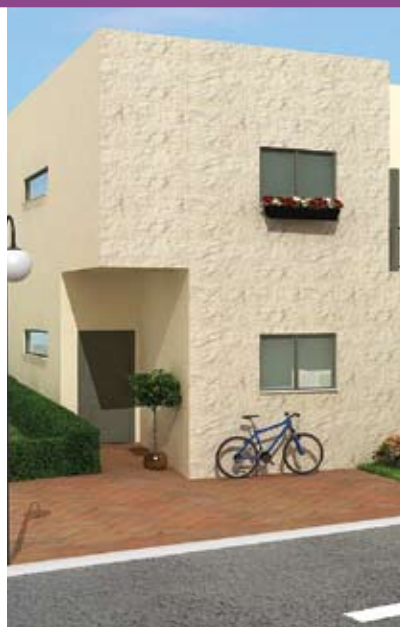
שמנו בישראל < ישיבה קהילתית אמ"ת עפולה > **יודעים את מקומנו** < פועלים בעיר עפולה ובשכונותיה > **באזור מאז** < אלול תשס"ז > **משלימים למניין** < בגרעין חברות כ-22 משפחות, כן ירבו > **הולכים בדרכו** < הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל ורבני הציונות הדתית > **הולך בראש** < הרב יצחק בן פזי שליט"א, המשמש גם כראש ישיבת ההסדר במקום. מנהל את הגרעין ר' עדי גבר המשמש כר"מ בישיבה התיכונית > **לנגדנו תמיד** < תפיסת המעגלים - כל אחד בעיר משויך לישיבה הקהילתית על פי המעגל אליו הוא בוחר להשתייך: ישיבה, משפחות או קהילה > **רק אצלנו** < יש אפשרות לשילוב לימוד תורה עם עשייה בקהילה, שותפות בין משפחות הגרות מחוץ לעיר למשפחות מקומיות. רק אצלנו ניתן להעניק חיבוק חם לתלמידי ישיבת ההסדר, להיות שותפים לאירוע יום העצמאות קהילתי בהשתתפות מוסדות החינוך, למדורת ל"ג בעומר עירונית ולהוביל שותפות בעשייה עם העירייה, עם רשת אמ"ת ועם קרן קהילות > **פעילות הדגל** < שיעורי תורה לציבור הרחב בישיבת ההסדר וברחבי העיר, לימוד הורים וילדים המונה כ-50 הורים וילדים כן ירבו, וקיום פעילויות מגוונות סביב מועדי השנה > **לנגב ת'דמעות** < במסגרת לימוד הורים וילדים הגיעה אישה בעלת תשובה ללמוד עם ילדיה, וסיפרה בהתרגשות שיותר משהיא מלמדת את ילדיה את פרשת השבוע היא לומדת בעצמה > **אופס...** < עשינו טיול של המשפחות ליד עפולה. בערב שמנו תאורה עם גרטור ופרסנו שולחנות לעשות 'על האש' ליד נחל. חוץ מלהאיר, הגרטור גרם לכך שספגנו מתקפה של יתושים עוקצים שהניסה את כולנו הביתה עקוצים ורעבים > **דיבוק חברים** < מסיבת ראש חודש - מפגש סמוך לראש החודש המשלב שיעור תורה של הרב בן פזי, סעודה חגיגית, שירים וריקודים ודיונים על העשייה בעיר והפעילות החברתית של המשפחות > **דתיים שלובים** < תהילה ודקלה הבנות של גבי אוהיון, הגבאי האגדי של בית הכנסת לצעירים ב'אוהל מאיר' > **ללמוד וללמד** < זכינו לפתוח לימוד של 'תורה אחרי צבא' לבוגרי צבא ובגרות שירות לאומי, כל קבוצה בנפרד. מקבוצת הבוגרים זכינו ונקבעה חברותא יומית ללימוד גמרא - אשרינו מה טוב חלקנו! בואו בשמחה > לפרטים: ר' עדי - 052-3003073. מומלץ גם בהודעת טקסט, או במייל: ykaadi@gmail.com

מכירים את חוק 'דתיים שלובים'? מזהים את חברי הגרעין שבתמונות? היכנסו לעמוד של **גילידעת בפייסבוק** וחיגו אותם!

בכל שבוע נכיר לקוראים גרעין תורני חדש. גרעינים המעוניינים להיכנס למדור מוזמנים לפנות אלינו למייל: gdaat@pisrael.com

בכל יום שישי ישודר ראיון עם הגרעין שבמדור בתוכניתו של ידידיה תנעמי - 'אנעים זמירות' ב'רשת מורשת' ב-11:00. תדרים: 104.8 בירושלים, 105.1 במרכז.

אתם מוזמנים לבוא להתרשם

קדומים. הבחירה רק גדלה.

שתי שכונות חדשות נבנות בקדומים 'קול צופיך' ו'מעוז עדו' לבחירתכם דירות חד/2 משפחתיות 5 חדרים כ-125 מ"ר על מגרשים גדולים לפרטים: 09-7921391 | 09-7922467 | 054-6737301/9

נהלך ברגש

תיקון ליל שבועות
הרב דני אלינו - ר"מ בשיבת ההסדר אור עציון

אמנם, ציינו כבר בראשית דברינו שאמירת התיקון עלולה לעייף את הנפש על כן עצתי לך היא לשלב במהלך אמירת התיקון שיעורים נוספים וחוויות רוחניות נוספות. בדרך זו תמשיך לשמור על מסורת אבותיך, אך תוסיף עניינים נוספים שיהיו בבחינת נותן טעם לשבח ■

אמנם בישיבה בה אתה לומד רבים אינם נוהגים לומר תיקון זה, אך אין בכך דבר. כל אחד מבחורי הישיבה שומר על מנהגי אבותיו הייחודיים. אין בכך משום פרישה מן הציבור. אדרבה, יופיים של מנהגים שונים הוא שכל אחד מעניק לפסיפס השלם גוון מיוחד ומכלל הגוונים נוצרת הרמוניה נפלאה, מלאת הוד וקדושה.

שאלה > בטרם בואי לישיבה, היה נהוג בקהילת הוריי לקרוא את תיקון ליל שבועות מתוך מחזור מיוחד. כעת מתוכנן בישיבה לימוד אינטנסיבי במהלך כל הלילה משולב בשיעורים רבים. אני מתלבט: האם להמשיך במנהג אבותיי?

תשובה > ראשית עלינו לקבוע הנחת יסוד ברורה: כל לימוד הוא אהוב ומקובל לפני המקום. אמנם יש לתת משקל גם לסוג הלימוד, אך עליך לדעת שעיקר עניינו של לילה זה הוא בהצהרת המחויבות שלנו כלפי הקב"ה. בלילה זה אנו מצהירים הצהרת נאמנות מוחלטת ללימוד התורה.

שווה בנפשך: באותו זמן בו הבריאה כולה נמה את שנתה אנו אוזרים כח, נאבקים בעייפות הטבעית ונמצאים בבתי מדרשויות ובבתי כנסיות. היש הצהרת נאמנות גדולה מכך? האם לא זהו העיקר? אומר לך בגילוי לב: גם אם היית משכנע אותי שעדיף שתנום את שנתך ותלמד היטב ביום למחרת, עדיין הייתי מצפה שתמשיך להשתדל להיות ער בלילה זה. כוחו וגדולתו של הלילה אינם נמדדים לפי איכות הלימוד בהכרח, אלא בעיקר בהצהרת נאמנותנו הבלתי מתפשרת כלפי בוראנו. כאשר זו ההסתכלות, שאלת התוכן הנלמד הינה משנית.

ואולם, אף על פי כן לא ניתן להקל ראש גם בשאלה זו. מחד גיסא, התיקון אותו נוהג לומר במשך השנים הקודמות יסודו בהררי קודש. מאידך גיסא, לא ניתן להתעלם מכך שאמירה מונוטונית של התיקון, שחלקו כתוב בשפה שאיננה מובנת לך כלל, מתישה ומעייפת את הנפש ובשל כך ישנה עדיפות ללימוד דינאמי ומשתנה.

לדעתי, לא נכון לזנוח כליל את אמירת התיקון. מעבר לצדדים שהעלינו עד כה, יש כאן שאלה עקרונית בהרבה - מהו מקומם של מנהגי אבות? אינני יודע מהי עדתך, אך אתה מגיע בוודאי מעדה בעלת מסורת מפוארת ובעלת מנהגים וצביון ייחודי לה. עליך להשתדל להמשיך ולדבוק במסורת אבותיך עד כמה שאפשר. מדברך נשמע שאמירת התיקון הייתה מקובלת אצל הורייך ואצל סביבך וכן הלאה. עליך לדעת שמוטלת עליך אחריות כבדה: כשם שאותה זכית להכיר את מנהגי אבותיך, כך אתה מצווה להמשיך ולהעביר את לפיד האש הזה גם לדורות הבאים. אם תזלזל במנהגים אלו, הרי שהדברים יישכחו מליבך אט אט ולא יעברו לדורות הבאים. תחת זאת עליך לברר היטב את מנהגי אבותיך, ללמוד את יסודם ואת מהותם ומתוך כך לרכוש שמחה בקיומם.

אכן, קשה לאדם לחוש הזדהות כאשר הוא נדרש לקיים מסורת כלשהי שאין הוא מבין את ההיגיון שבה. על כן ישנה חשיבות גדולה לליבון המקורות ולהבנת הבסיס להיווצרות המנהגים.

שמיניסט תוציא מעצמך יותר

יותר תורני. יותר אקדמי. יותר קרבי.

מסיים כיתה י"ב? שואף להתקדם?

ישיבת ההסדר "המאירי" מציעה לך מסלול בלעדי.

בוא להפיק מעצמך הרבה יותר הישגים בהרבה פחות זמן:

לימוד תורה בראשות הרב שמואל זעפרני שליט"א, באוויר ובאווירה של ירושלים

שירות צבאי משמעותי, כולל אפשרות להתנדבות ליחידות קרביות

תואר ראשון אקדמי B.Ed. במכללת ליפשיץ, המאפשר עבודה ו/או המשך לימודים אקדמיים.

מקצועות לבחירתך:

מדעי המחשב ומתמטיקה | מדעי הטבע | תקשורת | גיאוגרפיה | תנ"ך | תושב"ע

והכל תוך 5 שנים בלבד!

ישיבת המאירי: 02-6527950

איש קשר: 052-7334342 (אלי) | מייל: yhm10@macam.ac.il

www.lif.ac.il

מיסודו של הראשון לציון
הרב מרדכי אליהו זצ"ל

הראשונים בחינוך. תשעים שנה.

עלילות צ' המעצביוניש

שליחת רעיונות: shaharyosi@gmail.com

שירות לכוחות

תיקון
אבירם דדון

אלא לומד, זה משהו מתורתו של ר' נחמן מברסלב. לא עברו יותר ממספר שניות עד שהתחלתי מקריא (לשיטתו) ומלמד (לשיטתי) את דברי ר' נחמן. כך זכינו בכמה דקות של תורה מדי שעה, רק אני, חבר, המפקד ולפרקים גם הנהג הדרוזי. לא להתיאש.

להצטרף ל'תיקון' שארגנו החבר'ה אני נרדם בשמירה על גחלת התורה של ליל שבועות... כדי לצאת מהתחושה הבאתי איתי ספר חסידי מתורת ר' נחמן מברסלב. פתחתי את הספר ברגע של מנוחה, ומיד המפקד שאל אותי מה אני קורא. השבתי לו שאני לא קורא

באסה. דווקא בדרך כלל אני אוהב את סיורי הלילה. רק נהג ההאמו, המפקד, חבר ואני משוטטים בלילה בכבישי הגזרה, מנסים להפיג את השעמום בשיחה על הא ועל דא ועוצרים בנקודת תצפית לכוס קפה שחור חזק במיוחד. אבל את המשמרת הזאת הייתי שמח להחליף עם חבר - ליל שבועות. במקום

יום עיון לקראת שבועות

לקראת שבועות תקיים מכללת אורות ישראל יחד עם ישיבת מרכז הרב יום עיון לכבוד הוצאת הספר 'מאורות הרצ"ה'. באירוע ידברו בין השאר: הרב חנן פורת, הרב פרופ' נריה גוטל, הרב יוחנן פריד, הרב הושע רבינוביץ' ואחרים. בערב יופיע גם מי שהוגדר כ'בכיר הכליזמרים בישראל': מוסא ברלין. האירוע יתקיים בבית הרב קוק, ב-ד' בסיוון, בין השעות: 18:00 ל-20:30. הכניסה חופשית. הציבור מחזמן ליהנות מזיווה של תורה, ערב חג השבועות.

סדר הדין בבית הדין הרבני

ספר חדש לנשיא מכללת שערי משפט, פרופ' אליאב שוחטמן - 'סדר הדין בבית הדין הרבני'. בדברי הסכמתו של מנהל בתי הדין הרבניים, לשעבר חבר בית הדין הרבני הגדול, הרב שלמה דיכובסקי, נכתב: "מעולם לא נכתב חיבור מסודר על סדרי הדין בבתי הדין, ולפרופ' אליאב שוחטמן שמורה הזכות להיות ראשון ויחיד בתחום זה. הוא הגדול ביותר בתחום סדרי הדין בבתי הדין - ולא רק בדור שלנו. הריכוז העצום של החומר הרב וסידורו, מהווים 'שולחן ערוך' של בתי הדין, שכמותו לא היה".

ספר חובה לעורכי דין ולטוענים רבניים. להזמנות: אש סדרי משפט בע"מ, ת.ד. 11475 תל-אביב 61113, טל' 077-8833378; 052-5479966.

ביד הלשון

ביום חמישי, אסרו חג שבועות, יקיים המרכז ללימודי הטקסט של מכללת ליפשיץ בשיתוף האקדמיה ללשון העברית, מכללת הרצוג, מכללת אפרתה ומכללת דוד לין. את הכנס המרכזי השנתי בנושא הלשון העברית. אוהבי השפה העברית, לשונאים וסטודנטים ללשון מחזמים לשמוע על ההתפתחויות האחרונות בתחום. בין הדוברים בכנס: נשיא האקדמיה ללשון העברית, פרופ' בר-אשר, אורן נהרי - עורך חדשות החוף - ערוץ 1, פרופ' לובה חרל"פ - ראש המרכז ללימודי הטקסט במכללת ליפשיץ, פרופ' יוסף עופר - חבר האקדמיה ללשון העברית ועוד. האירוע יתקיים במכללת דוד לין בירושלים, בין השעות: 16:00-9:00. הכניסה חופשית בהרשמה מראש: etti.mishli@gmail.com או בטלפון: 02-6493512

הציונות והדתיות - כנס גבעת ושינגטון

ביום חמישי הקרוב, אסרו חג שבועות, ייערך בהיכל התרבות בקריית החינוך גבעת ושינגטון 'כנס גבעת ושינגטון לחינוך לערכים'. הכנס יעסוק השנה בנושא: 'הרואה והחוזר: הרב קוק והרצל - הילכו שניהם יחדיו?'

בכנס יישאו דברים: ראש ישיבת כרם ביבנה, הרב מרדכי גרינברג, שר החינוך, גדעון סער, יו"ר המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך, ד"ר צבי צמרת, יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, ח"כ זבולון אורלב ועוד רבנים, חוקרים ואישי ציבור מכל הגוונים. הכנס יתחיל בשעה 09:30 וימשך עד אחר הצהריים. הכניסה לכנס חופשית בהזמנה מראש: 1-800-280-281 או באתר: www.washington.ac.il

פרס הציונות הדתית

ביום ראשון האחרון הוענקו על ידי המפד"ל 'פרס הציונות הדתית למנהיגות ולהגשמה' לאישים בולטים בציונות הדתית שתורמו רבות למדינת ישראל בתחומי המדע, החינוך, המשפט, החברה, ההתיישבות והביטחון והמורשת. בין זוכי הפרס ניתן למצוא השנה את הרב פרופ' נחום רקובר, את הרב ישראל חזן, את ד"ר עמי זאב, את גברת יונה היזמי ועוד.

לאירוע, שנערך בבית העדות בניר גלים, הגיעו מאות רבות של אנשי הציונות הדתית. יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, ח"כ זבולון אורלב הודה "לד"ר גרשון גרמן, יו"ר ועדת הפרס, לגילה פינקלשטיין על ההנחיה, לבית העדות, בניהולו של אריאל בריח המנכ"ל ואליהו

חדד אב הבית, על האירוע, על הכיבוד ועל הסיוורים המודרכים במקום וכמובן לכל הזוכים על פעילותם ויצאת הדפוס למען עם ישראל בכלל ולמען הציונות הדתית בפרט. מקבלי הפרסים מייצגים את התרומה הגדולה של הציונות הדתית לחברה ולעם היהודי".

גילויי חידוש

בהם אז. זאת תוצאה של התייעלות מיוחדת במינה בשימוש במים בישראל, וק של העובדה שרוב המים שמשתמשים בהם לחקלאות מקורם במים מושבים. אנחנו מעריכים שתוך שנים מעטות לא יהיה חסר לחקלאות מים, בגלל התרחבות מתקני התפלת מי-ים וטיהור מי-שופכן, שהחקלאות היא היעד הטוב ביותר לשימוש בהם. נכון שאנחנו מייצאים מוצרים שצורכים מים, אבל לטווח ארוך, וגם לטובת קיום החקלאות בדרום הארץ, נכון להמשיך ולייצא בעיקר את הירקות והפירות במהלך עונת הייצוא שעיקרה הסתיו והחורף.

קיבוצים יצירה חברתית יצרנית מיוחדת במינה הקיימת זה כ-100 שנה. מערכת שחייבת להמשיך ולהתאים את עצמה לתנאים החברתיים והכלכליים המשתנים. יש שעשו זאת מבעוד מועד והם ממשיכים להיות דוגמה לחברה וליצרנים, ויש שהתמהמרו ונמצאים בתוך מעגל של קשיים כלכליים וחברתיים - עזיבות גדולות של דור ההמשך, חוסר יכולת להתגבר על החובות וחוזר חלילה.

הפרטה אני אישית חושב שתהליכי ההפרטה שעובר הסקטור החקלאי הם תהליכים נכונים, שמאפשרים להתמודד עם התחרויות וההתייעלויות שצריך לעבור סקטור יצרני או סקטור שמספק שיטות למערכת החקלאות. רבות מהפונקציות עברו לידיים פרטיות, ובמידה זה נעשה בזמן הנכון זה לברכה. צריך לזכור עם זאת, יש עדיין ארגונים שיתופיים רבים שמתפקדים ועושים זאת ביעילות וכהלכה.

עליית מחירים מחירי התוצרת החקלאית מזרים כמו כל דבר מכמה גורמים. ביקוש, היצע, עלויות שיווק וייצור וכו'. אם בוחנים את מחירי הירקות לאורך שנים, המחירים ליצרן ולצרכן של פירות וירקות בישראל ירדו בצורה משמעותית. מדי פעם מישור נבהל כשקופצים מחירי העגבניות או הפלפלים, אבל לאורך זמן אפשר לראות עד כמה ההתייעלות הביאה לטובתו של הצרכן, למעט שינויי מחירים עונתיים ונקודתיים. צריך לזכור, אנחנו עובדים תחת השפעות מזג האוויר. בנוסף, אנו סובלים מפגעי אדם לצערנו - התנכלויות של פקידי הממשלה בקשר לעובדים הזרים. זו התעללות לשמה שפוגעת בנכונות של החקלאי להגדיל את השטחים, משום שנוסף על כל אי-הוודאות הקשורה במזג האוויר, כשהחקלאי שוקל נטיעה נוספת, הוא לא יודע האם יהיה לו מי שיקטוף את המטע עוד ארבע שנים.

משבר המים החקלאי הישראלי מתפקד תחת מגבלת כמות מים מאוד משמעותית. במדינות שדומות לנו קשה למצוא חקלאי שיש לו מגבלות מים. אף על פי כן, הטכנולוגיות בפיתוח זנים שנותנים יכול גבוה יותר לכל קוב מים מאפשרות גם לקיים את המשפחות שלנו וגם לספק תוצרת במחירים סבירים. לשמחתנו בורא עולם עזר לנו בסוף החורף לחסוך במים. לאור הרחבת השימוש בהתפלת מי ים ובטיהור שופכן, אפשר בהחלט לומר שרואים את האור בקצה המנהרה של משבר המים.

מחירי הפירות והירקות במגמת ירידה < בישראל אין סכנה למלפפונים נגועים < ותוך שנים ספורות לא יהיה מחסור מים לחקלאות

יותר מכל חג אחר, שבועות הוא החג של החקלאים, שקוצרים את התבואה ומביאים למקדש את ביכורי פירותיהם. מנכ"ל מועצת הצמחים, האחראית לקידום ולפיתוח תחומי הפירות, הירקות, ההדרים והזיתים, צבי אלון, נזכר בטקסי הביכורים מהמושב, ומספר על ההתקדמות הטכנולוגית מהימים הללו לימי חקלאות ההי-טק

קציר חגי ישראל מבוססים על עונות השנה החקלאיות בימים עברו - קציר, ביכורים, אסיף. למעשה, הקציר של התבואה הוא התחום היחיד שלא השתנה מבחינת עונת השנה - עדיין קוצרים באביב ובתחילת הקיץ. אולם האמת היא שלאור הטכנולוגיות הקיימות היום והפיתוחים הנגטיים כבר קשה מאוד לראות עונות. פעם ידענו שיש עונה של עגבניות בחודשים מסוימים, תפוזים בחודשים אחרים. היום אנחנו מפתחים את החקלאות לצד מה שנברא, כך שהיום יש לנו פירות וירקות מגוונים לאורך כל השנה.

ביכורים שבועות הוא קודם כל החג שלנו - יצרני המזון והחקלאות. אני בן מושב כפר בל"ו. אני זוכר איך הלכתי בטקס הביכורים המסורתי עם בד לבן וזר של צמחים על הראש. אני עד היום חבר המושב, ואני נהנה להמשיך ולטפל במשק החקלאי שלי בזמן שיש לי אחרי שעות העבודה. גם השנה ייערך טקס יפה ומכובד במושב - קודם כל מעלים על הבמה את הילדים שגדלו באותה שנה - הביכורים המבורכים ביותר, ואחר כך יוצאים לתהלוכת הביכורים המסורתית.

מלפפונים אין ספק שהסיפור של המלפפונים הנגועים זו תקלה חמור, במיוחד אם אכן מקור התקלה בספרד - מעצמה בייצוא פירות וירקות. אני מאחל להם שיתגברו על זה במהרה. בישראל מייצרים את המלפפונים מהאיכותיים בעולם. כל ישראלי בחו"ל מתגעגע למלפפון שהוא אוכל כאן בארץ. ראוי לציין שהירקות בישראל גם נקיים ללא גורמי מחלה מהסוג שאנחנו עדים להם, לצערנו, כרגע באירופה. אנחנו מייצאים המון פירות וירקות מישראל אבל לא מלפפונים, מפני שיש להם חיי מדף קצרים. עם זאת, אין ספק שההחוויה הזאת שעוברת על הצרכן האיחפי מביכה אותו, ולבטח הם ישימו לב שהירקות מישראל מצביעים סטנדרט אחר של איכות וניקיון.

הי-טק צריך לבוא ולראות את התנופה של הטכנולוגיה העילית בחקלאות. האוכלוסייה הישראלית נפגעת מזה שהיא לא נחשפת לרמת הייצור הגבוה בחקלאות הישראלית - החל מהמערכות הכי בסיסיות של גידול, השקיה והזנה, דרך טיפול בצמחים, הדברה ומיזון ועד לחסכון בכח אדם. מומחים ממזרח וממערב באים לראות את זה. הפירון השנתי בחקלאות הישראלית הוא מהגבוהים בעולם ועל פי דו"ח בנק ישראל הוא גבוה מהסקטורים היצרניים האחרים - התעשייה, המסחר והשירותים. מפתחים בישראל את הגנטיקה של הדבורים שדואגות להאבקה, משתמשים בחרקים שקוטלים את המזיקים. כמעט ואין תחום חקלאי שלא התפתח בצורה מדהימה, וכל זה בשביל אוכלוסיית חקלאים שהיא בקושי 2% מאוכלוסייה של מדינת ישראל.

ייצוא מים ישראל זו מדינה המוגבלת מאוד במים. מצד שני, החקלאות הישראלית היא מהיעילות בעולם בייצור תוצרת חקלאית ליחידת מים. יתרה מזאת: אנחנו מייצרים בשנים האלה הרבה יותר ממה שייצרו לפני 20 שנה, עם כמעט שליש או קצת יותר מכמות המים השפירים שהשתמשנו

אותה יותר מדי פעמים השבוע... שיא השיאים, וללא ספק מסמר הערב, הוא הסנדוויץ', שאותו מציעים בחב הדך תחת הכותרת המרשימה: "כריך כפרי". וכאן באמת: מי שמזמין כריך ראוי לכל גינוי בפי מי שמתיימר לשפר, ולו במעט, את ההיצע של מסעדות היוקרה החלביות.

אמת: תמיד לכל מסעדה, תחת סעיף המיוחדים, יש כמה מאכלים שאולי לא תראו במקום אחר, אבל חוץ מהשם לא שינו שום דבר. לקחו כמה תפוחי אדמה, גיוונו עם שמנת וירקות וקראו לה: "פטה דה בטטה ברוטב פנקוטה דלרוזה".

ואף על פי כן ולמרות הכול, אני בוודאי הנני המעריצה מספר אחת של המאכלים החלביים, ולכן אני סבורה שבועות הינו הצלחה של אישה אמיצה אחת להתערב בסידורי המאכלים של החגים השונים. ה היא נתנה לנו לפחות חג אחד שהוא באמת כולו שלנו ובשבילנו... ■

כלול", גם האוברדראפט והכולסטרול. הנשים, לעומת זאת, מיד תובעות את זכותן על בית קפה, עם עדיפות לאווירה כפרית. למרבה הפלא, אגב, בכל בית קפה שתבחרו יהיה אותו תפריט בדיוק, כאילו מישהו כתב פעם ספר חוקים בשם "תפריט המסעדות החלביות" ומאז אסור לחרוג ממנו ימין ושמאל.

האם, למשל, נתקלתם אי פעם בבית קפה שלא מציע את מנת היוקרה: ספגטי? כן, זו שאתם מכינים לילדים 3 פעמים בשבוע, כי זה המתכון המהיר והזול ברפרטואר ארוחות הערב לילדים?

האם יש איזושהי מסעדה חלבית (שתרים את ידה...) שלא מציעה ברצינות גמורה חביתה פלוס כמה ירקות חתוכים תחת השם המפוצץ "בראנץ'" או "ארוחת בוקר כפרית זוגית" ונא להיפרד מ-80 שקלים לפחות...? אגב, גם כאן מדובר בארוחת ערב, שקצת לא נעים מהילדים אבל הם ראו

לפנינו אחד החגים האהובים עלי ועל כל בנות מיני (או לפחות על רובן) - חג הגבינות. זהו החג שבו ניתן ליהנות מארוחת בוקר זוגית בכל שעות היום ללא ייסורי מצפון, והסיכויים שיעזו עלייך מנגל עתיר הורמונים גבריים שואף לאפס. כי הבה נודה בזה: חבנו, מסיבות שהמדע טרם הצליח לאבחן, מעדיפות בית קפה בטבע על פני סטקיית בשרים באזור תעשייה מלבב, וזאת בניגוד לשותפינו לחיים מהצד השני בני המין הגברי.

לדוגמה: יצאתם קבוצה של זוגות לאכול יחד ארוחת ערב עם חברים, מה שנקרא 'בחוף' (זאת אומרת: אף אחד לא מארח ולא ייתקע עם ערימות של כלים ושאלה מנקרת בסוף הערב: 'לא היה יותר זול לצאת למסעדה?'). מיד כל הגברים יפזלו לכיוון מסעדת הבשרים הקרובה, עם עדיפות גבוהה למזללת בשר המאפשרת גישה חופשית למגוון סוגי הבשר הגדול ביותר. מה שנקרא "הכל

יוצאת מדעתה

אז מה...
נתחתן?

עוד שלושה
שבועות...
לא שבועות הזה,
לא שבועות הבא,
אתר'ו...

תודה לאריה יואלי

שסיפר לנו על שלושה שבועות ארוכים במיוחד...

גם לכם היו פדיחות בדייטים?

גם לכן נמאס לשמוע את השאלה איך יראה שולחן השבת שלך, ועוד יותר את התשובה של הצד השני?

שלחו אלינו ל: gdaat@pisrael.com

או ספרו לנו בפייסבוק

פדיחות וסיפורים מצחיקים מדייטים, ואת הסיפורים הטובים ביותר נכניס לבועות בקומיקס.

בקרב אצלכם...

ציירה: תיקי עדרי

המדור מוקדש ל: מוטי איפרגן ופנינה שראלי, ואורי ושני אגל-טל **שהתחתנו השבוע, ול:** אבידר דדון ובתיה דנציגר, בתיה ויסמן ואלעזר כהן; ורועי זינגר ואביגיל צדוק **שהתארסו השבוע ולכל אלה שעדיין מחפשים, שימצאו בקרוב!**

סמדר חזן, מאפרת מקצועית מאזור המרכז, תשמח להכין אותך לכל אירוע: 052-2735948

ד"ר חוה אנקור

מאמנת אישית וזוגית
מומחית במצבי לחץ ומשבר

שאלה:

אני רווקה בת 37. לאחרונה לא מגיעות אלי הצעות, אני מרגישה שאני בתקופת בצורת. לא יצאתי כבר חצי שנה בערך ואני לא רואה את הדייט הבא באופק... אני מצוברחת מאוד, ממעטת לצאת מהבית לעבודה וחוזר חלילה. אני חשה שעמום. בעיקר בתקופה הזאת של השנה, כשיש הרבה חתונות, העולם נראה לי כמחולק ל'נשואים' ול'רווקים' - שם שמחה ואצלנו עצבות וקדרות. מה את מציעה לי לעשות?

תשובה:

את שואלת מה לעשות, ותשובתי היא ברורה: קודם כל לפעול ולעשות! עצם זה שכתבת לי זאת עשייה ראשונה, ומכאן חשוב להמשיך הלאה! במסכת אבות הלל מלמד אותנו ש"אם אין אני לי מי לי". קודם כל התחילי לדאוג לעצמך, אל תשבי ותחכי להצעות שתגענה - עזרי להצעות להגיע אליך! האם כולם יודעים שאת רוצה להתחתן?

כלומר, לא ידיעה כי מנחשים או מתארים לעצמם, האם שמעו אותך אומרת אמירה ברורה? האם את מנסה דרך האינטרנט או דרך שדכנים? האם את מתפללת בשביל עצמך או מחכה שאחרים יתפללו? האם את באמת עושה את כל ההשתדלויות? האם דרך ברורה ואת יודעת מי את? הרי רק כשתדעי מי את - רק אז תוכלי לדעת לאן ללכת...

זה הזמן לגבש לעצמך את האישיות שלך. קשה להיות קצת מהכול - קצת ברסלב, קצת לייט, לפעמים למעלה ולפעמים למטה. זה יוצר בלבול, נדנדה - הנדנדה טובה לגן המשחקים, אבל פחות לחיים שלך. נסי לפתח את היכולות שלך. את תתפלאי כמה יכולות חדשות תגלי בעצמך! אולי יש תחביב שמזמן רצית להתחיל ולהתנסות בו?

אל תהססי ואל תתלבטי מה כדאי לעשות, חשוב לעשות ולפעול!

כאן אנו מגיעים לחלק השני במשנה: "כשאני לעצמי מה אני". אי אפשר שתישארי בדאגה רק לעצמך, חשוב לעשות לטובת האחרים! מה ערך אם את רק לעצמך? יש כל כך הרבה אנשים סביבך הזקוקים לך, את רק צריכה לפתוח את הלב ואת העיניים! באורח פלא, כשתסייעי לזולת תתמלאי שמחה וסיפוק! הכי חשוב - אל תדחי הכל עד שתהיה לך זוגיות!

לאט לאט תמצאי את האיזון בין העבודה, החסד והתחביבים. רק אל תשכחי את החיפוש מרוב עיסוקים... אהבי את עצמך, צ'פרי את עצמך! המשנה מסיימת "אם לא עכשיו אימתי". הזמן לא בידיים שלנו, רגע עובר אינו חוזר, את צריכה להרגיש שעכשיו זה הזמן שלך, אל תחכי לשום דבר! המים שעוברים עכשיו בנהר הם לא המים שהיו שם אתמול, ואפילו לא המים שהיו לפני שעה, והמים שזורמים עכשיו בנהר כבר מתקדמים הלאה. הכל עובר, רק אל תתני לחיים שלך לעבור...

בהצלחה! ■

אי.נ.

ניחנת בכישרון מיוחד, יש לך ראש שאין להרבה אנשים בעולם/ קיבלת את השכל שלך מאמא (בטח לא ממני) ויש בך שילוב נדיר של יכולת הבנה וניתוח, זיכרון פנומנאלי ושליטה בכל רזי המספרים.

אני יודע שאתה חולם כמו אחיך הגדול ללכת לפלס"ר גלני. אתה מתאמן בהתמדה ראויה לשבח כבר שנה (אמא ואני ממש נדהמים לראות איך פתאום הפכת מילד חמוד לגבר חסון ושרירי). השבוע הגיע אליך זימון למבדקים מיוחדים ליחידת מודיעין. בלי לחשוב פעמיים הנחת אותו בצד, אך אני שמרתי אווה וניסיתי לבקש ממך כמה פעמים לחשוב שוב. אך אינך מוכן לשמוע. כמו שאחיי אומר (ואני כל כך לא אוהב את המונח הזה) - אתה פשוט מורעל על גולני.

מדינת ישראל התברכה בבנים חסונים רבים שמאיישים את היחידות הקרביות השונות בצבא, אך ראשים כמו שלך לא מסתובבים הרבה בארץ ובעולם בכלל. כבר כילד השתעממת בשיעורים, כי או שידעת את החומר או שהבנת אותו בחמש דקות הראשונות. סיימת את כל הבגרויות בשישית, למדת לבד ערבית, חסית וצרפתית, ועוד לא מגשית קוד שלא הצלחת לשבור.

אני יודע שאולי זה לא כל כך קל לחזור הביתה, וכשכל החברה מחליפים חוויות קרבות ומספרים סיפורי גבורה אתה תשב בשקט ורק תקנא. זה נכון גם שיש משהו בתרומה הפזית למדינה, שמרגיש הרבה יותר חזק מלשבת מאחורי מחשב ואני בטוח גם שתפגוש שם סוג אחר לגמרי של חברים.

אבל כל הדברים האלו מתגמדים לעומת מה שאתה יכול לתת לצבא ומה שהצב יאבד אם תחליט שלא, ועוד לא דיברתי על המטען שאיתו תשתחרר מהצבא מהסיירת או ממודיעין.

אל תחליט עדיין, אבל תלך למבדקים. ראה אם זה מתאים לך, שמע מה יש להם להציע.

באהבה,

kzk

המעוניינים להתייעץ או לשתף את הקוראים במכתביהם מוזמנים לשלוח למייל: gdaat@pisrael.com עבור "גילוי לב"

ב"ה

הרינו מתכבדים להזמיןכם

לטקס הכנסת ספר תורה

בשכונת "מעלה הזיתים" בירושלים

שנכתב לע"נ בנו הקדוש **עזרי'ה** ה"ד

הטקס יתקיים בעז"ה ביום חמישי,

אסרו חג שבועות, ז' בסיון תשע"א (9.6.11 למנינם)

16:30 - התכנסות ברחבת הכותל. 18:00 - טקס הכנסת ספר התורה

מופעים לראותכם בין אורחינו

נחמן ומרים זולדן

הסעות תצאנה מוחנין קרית (מומילא) לכותל ולמעלה הזיתים

החל מהשעה 15:45 ועד לשעה 18:00

למכירה/ השכרה

ברמת חן, רח' צפניה, וילה מרווחת ומפוארת, כחדשה 3 קומות + מרתף + חניית + חצר גדולה

טל: 03-6774284

נא להתקשר בשעות: 18:00-22:00 לא בשבת • ללא מתווכים

מרחבים

עובדיה חממה

אחרי ההצלחה יוצאת הדופן של השיר 'אנא בכח', יצא עובדיה חממה עם דיסק שכולל לחנים לכתביו של הראי"ה קוק זצ"ל. החיבור המבטיח מייצר דיסק מעניין ונעים לשמיעה. העיבודים מושקעים ומיוחדים, הלחנים מתוחכמים ושיתופי הפעולה הרבים (ברי סחרוף, ארז לב-ארי, שלומי שבן, גד אלבז ועוד) מוסיפים גיוון מעניין.

לפני שרצים לקנות כדאי לדעת שהכתבים של הרב קוק, הקשים גם בלימוד ליד הסטנדר, לאו דווקא מצליחים להיקלט בתוך שיר. לא סיבה לוותר על החוויה, לדעתנו, אבל לא כדאי להכניס את זה במשבצת של לימוד כתבי הרב...

מדורת השבט

קומזיץ

יוסף קרדונר

האיש שהביא לעולם את 'שיר למעלות', כן, הזה שאתם חושבים עליו, יוצא עם דיסק שכולל מוזיקה יהודית במובן הקלאסי ביותר שיש לה. הלחנים והעיבודים נותנים תחושה של ניגונים כליזמרים מסורתיים וערבים מאוד לאוזן.

האלבום מכיל הקלטות ממספר הופעות חיות שהתקיימו מקומות שונים בשנים האחרונות. תמהיל השירים באלבום מורכב ממיטב להיטי של קרדונר ('שיר למעלות', 'מקימי', 'תשמח' ועוד), ניגוני ברסלב ולהיטים מוכרים נוספים שאינם בהכרח של קרדונר עצמו, שמהווים סיבה מצוינת לרכוש את האלבום. עדיין קצת קשה להשיג, אבל לדעתנו שווה לנסות...

בשמחה תמיד

יוני אליאב

עונת החתונות נפתחה רשמית, ויוני אליאב כינס את טובי זמרי החתונות לבצע את מיטב הלהיטים החסידיים העכשוויים בעיבודים קצביים מפתיעים. העיבודים קצביים ומוקפדים, מוכנים ומזומנים להיכנס למערכת ההגברה בהרקדה הבאה שאתם מתכננים לארגן...

פיתרון מושלם להחלפת הדיסקים הבלתי-מוצלחת במסיבות האירוסין, ואחלה דרך להיכנס לכושר ריקודים לקראת הצפת החתונות הצפויה בזרת ה' לכולנו בתקופה הקרובה ובהמשך הקיץ.

יהא רעוא

שמואל קרישר

אלבום הבכורה של שמואל קרישר, חזן וזמר, מכיל שירים נעימים ויפים. חלקם קצביים יותר וחלקם יותר, אך אלו ואלו מולחנים מעובדים ומולחנים בקפידה. מפה לשם יש קטעי חזנות 'רכים', כאלו שלא יפריעו, ואולי אף ינעמו למאזין שאינו רגיל בחזנות.

סך הכל מדובר בדיסק מקורי ומעניין עם לחנים קליטים שימשיכו להתנגן לכם בראש גם כשהדיסק כבר הפסיק להתנגן.

שבת

בליברפול

לני סולומון

ולהקת שלוק-רוק

למי שלא הבין משם הדיסק, לני סולומון ולהקת שלוק-רוק החליטו למצוא טקסטים המלווים את השבת לחנים מבית החיפושיות. להיטי הביטלס מהאלבומים השונים, החל מ'לוסי בשמי היהלומים' ו'שדות התותים לנצח' וכלה ב'לילה של יום קשה' ו'היי ג'וד', לובשים בגדי שבת ומנפיקים רצועות שוודאי יעלו חיוך על כל מעריץ ביטלס אמיתי.

הביצוע, יש לומר, אינו מגיע לסטנדרטים של המקור, אבל לחובבי הז'אנר האווירה המשושעת עשויה לפצות על כך.

גוונים של גרין - היפש

יוסי גרין

מאחורי השם הלא-כל-כך-קליט הזה מסתתר דיסק שמנסה לתת הכל - בלוז, לאטין, רוק, דאנס, מארש ועוד - כשלכל סגנון מוזיקלי מוקדשת רצועה מוזיקלית אחת. הלחנים מקוריים והעיבודים ברובם אכן נותנים טעימה מהז'אנר הרלוונטי. לטעמנו הדיסק קצת ניסה לתפוס מרובה, אבל גם מי שמוותר בטח ירצה לשמוע את הביצוע המקסים לשירים 'תניא' ו'אדרבה' (במקור: אברהם פריד).

הרואה והחוצה:
הרב קוק והרצל
היילכו שניהם
יחדיו?

מכללת גבעת ושינגטון הפנס השנתי לחינוך לערפים

הציבור הרחב מוזמן

הכניסה חופשית בהצגת הזמנה אישית. ארוחת צהריים בתשלום סמלי.
ניתן להירשם ולקבל הזמנה באתר קרית החינוך:

www.washington.ac.il

1-800-280-281

יום חמישי, ז' בסיוון התשע"א (אסרו חג שבועות) 9/6/11
בין השעות 17:00-9:30 היכל התרבות, מכללת גבעת ושינגטון

המכללה האקדמית לחינוך
גבעת ושינגטון

המטה לזכויות
ישראל -
המוזיקה
המזרחית
הישראלית
בית הרב קוק
ירושלים
משרד החינוך
האגף לזכויות תורנית
חב"י

בס"ד

כנס מכללת
גבעת ושינגטון

35 שנה לישיבה הגבוהה ♦ כנס בוגרים

אור עציון

שעל יד מרכז ישיבות בני עקיבא

ושננתם לבני ודיברת בם

דפי לימוד לליל שבועות

אור עציון
גילוי דעת

פקודי ה' ישראלים משמחי לב

אמירתו זו של דוד המלך אינה רק קביעה כללית ביחסו אל לימוד התורה. לקביעה זו ישנן השלכות הלכתיות מרחיקות. השמחה וההנאה בלימוד התורה אינן נדבך נוסף בקיום המצווה; ההנאה והשמחה הן הן המצווה.

בזמן שהאדם שרוי באבל, אל לו ללמוד תורה. לימוד התורה ישמח את נפשו השפופה ויפריע לו באבלו. זו הסיבה שבגינה אין אנו לומדים תורה בתשעה באב. לימוד תורה מוביל בהכרח לשמחת הנפש. גם אם איננו חשים בכך תמיד, הרי כך הם פני הדברים.

לימוד התורה מעניק לנשמה את המזון ההכרחי לה ומרומם את האדם ממדרגה חומרית למדרגה א-לוקית.

ר' אברהם בורנשטיין מסוכטשוב, בהקדמתו לספרו 'אגלי טל', הדגיש כי ההנאה מלימוד התורה אינה פוגעת בכוונת ה'לשמה'. אדרבה, זו מטרת נותן התורה - שנתענג על התורה ונשמח בנתינתה ובלומדה. [נפח דמיה לי שחסר פה: "עם זאת"] במשך השנה כולה אנו מדגישים, ובצדק, כי החיבור שלנו ללימוד התורה אינו מותנה ברמת ההנאה שלנו. אנו שואפים, מייחלים ומצפים לחוש מעט מהטוב שיש בלימוד התורה, אך בד בבד אנו יודעים שלימוד התורה הוא המחייב את העולם, הוא הנותן את הטעם והתכלית לעולם. "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי".

כאשר זוהי ההסתכלות- שאלת ההנאה הינה חשובה, אך אינה מעכבת את יחסנו ללימוד התורה. כאשר אנו ניגשים ללימוד דף יומי, כאשר אנו נשארים לשיעור אחרי התפילה, אנו מעניקים לעולם כולו חיים, לא פחות. האם נוותר על כך?

כאשר נבין את חשיבותו של הלימוד לנפשותינו ולעולם כולו, נוכל להגיע גם אל ההנאה ביתר קלות. כאשר אדם מעריך דבר מסוים הוא גם אוהב אותו יותר. אם נפנים שהתורה היא זו המעניקה לנו חיים, פשוטו כמשמעו, לא נוכל לוותר על אהבתה ונזכה ל"ובאהבתה תשגה תמיד".

הרב דני אלינר

ר"מ בישיבה הגבוהה 'אור עציון'

ולעצמו את הלימוד, שלב אחר שלב, יתמודד עם המקורות השונים, יעיין ויתקדם.

חלק מהדפים פונה למבוגרים, ללימוד עצמי או בחברותא. חלקם פונים לנוער וחלקם נכתבו במיוחד כלימוד 'אבות ובנים', עבור הורים המעוניינים להשקיע זמן מלילה זה לקיום מצות: "ושננתם לבניך" - לשבת עם ילדיהם וללמוד תורה בצוותא.

אנו מאחלים לכל עם ישראל ליל לימוד פורה ומשמח. שנזכה כולנו להתמלא מאור התורה ומתוך כך לקרב את העולם כולו להכרה בכבוד ה', נותן התורה.

מערכי שיעור דפי לימוד נוספים ניתן למצוא באתר ישיבת אור עציון (חפשו בגוגל "דפי לימוד שבועות אור עציון"). חג שמח!

עומר פדור, ישיבת אור עציון

עורך דפי הלימוד

כידוע, מנהג רווח הוא בעם ישראל, לשבת בליל שבועות וללמוד תורה כל הלילה, כתיקון לכך שישיראל ישנו בלילה שלפני מתן תורה. יש הקוראים מה'תיקון' אך רבים מעדיפים ללמוד מספרים וממקורות אחרים.

פעמים רבות מגיע ציבור רב לבית הכנסת מתוך רצון עז ללמוד, להתעמק ולהתכונן לקראת מתן תורה. אולם, לא תמיד מוצאים כולם מה ללמוד. הילדים החביבים יושבים ומחפשים דבר מה ללמוד, ובשלב מסוים הם עלולים להתייאש ולפנות לפטפוטים. גם נוער ומבוגרים לפעמים מוצאים את עצמם מחפשים. אמנם תורתנו היא אין סופית, ולעולם לא יחסר מה ללמוד בה, אך לא תמיד מוצאים את הדברים המתאימים לרגע זה.

אנו בישיבת 'אור עציון' בנינו את הדפים שלפניכם במטרה לעזור למלא חסרון זה.

הדפים בנויים בצורה של דף לימוד המוביל את הלומד ממקור למקור, כך שהלומד יבנה בעצמו

ושנתם לבני ודיברת בם

דף לימוד
לנוער
ולמבוגרים

האחדות כבסיס לקבלת התורה

התורה תוכל לרדת לעולם, רק אם ישראל יהיו מאוחדים, ממש כאיש אחד. מהיכן מגיעה אותה אחדות וכיצד היא משפיעה על כבוד ה' בעולם ועל גאולת ישראל?

18

הרחבה: העלנו כאן עיקרון, האומר שכאשר פרטים רבים סובבים סביב מטרה משותפת, הם נחשבים כגוף אחד ממש. נסו לחשוב על עוד מקרים בהם עיקרון זה בא לידי ביטוי.

מקורות עזר: 1. בראשית א, כז; ה, א-ב; ב, כד ורמב"ן. 2. בראשית כח, ורש"י על פסוק טז. 3. שמות טו, א. תוכלו להיעזר בדברי חז"ל.

דמיון לביטוי זה במקום אחר:

"וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֶת כָּל דְּבָרֵי ה' וְאֵת כָּל הַמִּשְׁפָּטִים, וַיַּעַן כָּל הָעָם קוֹל אֶחָד וַיֹּאמְרוּ: כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" (שמות כד, ג)

בכל קבוצה יש לכל פרט את קולו האישי, כל שכן כשמדובר בקבוצה גדולה כעם ישראל. אם כן, כיצד אומרת התורה שענה כל העם "קול אחד"?

מדוע אחדות ישראל כה חשובה לקבלת התורה?

אחדות נובעת מקדושה והבסיס לקדושה הוא האחדות.

מכיר את מקור דברי רש"י שבמדרש:

"גדול השלום, שבכל המסעות כתיב: 'ויסעו', 'ויחנו' - נוסעים במחלוקת וחונים במחלוקת. כיוון שבאו כולם לפני הר סיני, נעשו כולם חנייה אחת. זהו שכתוב: 'ויחן שם ישראל' - 'ויחנו שם בני ישראל' אין כתיב כאן אלא 'ויחן שם ישראל'. אמר הקב"ה: הרי שעה שאני נותן תורה לבני" (ויקרא רבה ט, ט)

רש"י אמנם תיאר עובדה מציאותית - חנייה מתוך אחדות, אך מהמדרש אנו למדים שאחדות זו היא תנאי הכרחי לקבלת התורה. האחדות היא הבסיס והיסוד לתורה. אך כיצד יוצרים אחדות כזו?

אחד מגדולי החסידות הציע הסבר לפסוק "ויחן שם ישראל": "ויחן" - לשון נשיאת חן. כלומר, אחדות נובעת מכך שכל אחד נושא חן בעיני השני, כל אחד רואה את הטוב שבשני. זהו היסוד לאחדות ישראל והבסיס למתן תורה.

אחדות ישראל היא יסוד הכרחי בעל חשיבות עצומה. ראו למשל במדרש:

"גדול השלום... שאפילו ישראל עובדין עבודת כוכבים ושלום ביניהם, כביכול אמר הקב"ה: אין השטן נוגע ביניהם, שנאמר: 'חבור עצבים אפרים הנח לו'. אבל משנחלקו מה נאמר בהם? 'חלק לבם עתה יאשמו'" (במדבר רבה יא, ז)

מתוך כך שכל ישראל ענו יחדיו - נשמע קולם כקול אחד ממש!

כיצד נוצרת אחדות כזו עד שכולם-כולם הגיבו בצורה זהה?

קראו את הפסוק הבא והיעזרו בדברי רש"י עליו:

"וַיִּסְעוּ... וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינִי וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר וַיַּחֲנוּ שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר" (שמות יט, ב)

"כאיש אחד בלב אחד, אבל שאר כל החניות בתרעומות ובמחלוקת" (רש"י)

היה צריך לומר: "ויחנו שם" - לשון רבים; מדוע אם כן נכתב בלשון יחיד - "ויחן"?

מסביר רש"י שסביב קבלת התורה שרתה אחדות בעם. עם ישראל היו כה מאוחדים סביב מטרה זו, ללא מחלוקות וריבים, עד שנחשבו ממש "כאיש אחד".

מעמד מתן תורה מהווה את פסגת הפסגות של עם ישראל. שיא השיאים במעמד זה הוא בכך שריבונו של עולם, בעצמו, אומר לישראל: "אֲנִי ה' אֱ-לֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" (שמות כ, ב).

קודם מעמד הר סיני פונה ד' אל משה:

"וַיִּקְרָא אֱלֹהֵי ה' מִן הָהָר לְאָמֹר: כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאֲשָׁא אֶתְכֶם... וְאָבִיא אֶתְכֶם אֵלַי. וְעַתָּה אִם שְׁמוֹעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וְשִׁמַּרְתֶּם אֶת בְּרִיתִי וְהָיִיתֶם לִי סֵגֻלָּה מִכָּל הָעַמִּים... וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְלַכֶּת כְּהִנֵּם וְגוֹי קָדוֹשׁ. אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבֹּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (שמות יט, ג-ו)

ה' מצווה את משה לפנות "לְבֵית יַעֲקֹב" ו"לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל" - למי, לדעתכם, הכוונה בכינויים אלו? האם כך עשה משה בפועל?

ראו בהמשך:

"וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְקַרְא לְזִקְנֵי הָעָם וַיֵּשֶׁם לִפְנֵיהֶם אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּה ה' וַיַּעַן כָּל הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ: כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" (שמות יט, ז)

שימו לב שקיימת סתירה בפסוק: מחד - משה פונה אל זקני העם, אך מאידך - העם כולו עונה ואומר: "כל אשר דבר ה' נעשה"! כיצד ניישב סתירה זו?

היעזרו בדברי הרמב"ן:

"כי משה קרא לזקני העם שהם חכמיהם ושופטיהם, כי להם הבחירה, ושם לפנייהם כל הדברים האלה במעמד כל העדה, כי על כולם ציווה: כה תאמרו לבית יעקב ותגיד לבני ישראל. והם (- בני ישראל) לא המתינו לעצה ובחירה, ויענו כל העם יחדו ויאמרו למקטון ועד גדול: כל אשר דבר ה' נעשה"

לפי הרמב"ן - למי פנה משה, מי ענה ומדוע?

משה אמנם פנה לזקני העם, אך היה זה במעמד העם כולו - שהרי הקב"ה ציווה עליו לפנות לכל העם. אולם עוד טרם הספיקו זקני ישראל להגיב, קראו כל ישראל בצורה ספונטנית: "כל אשר דבר ה' נעשה!"

מה ניתן ללמוד מדבר זה על רוח העם ביחס לדבר ה'? התורה מדגישה: "וַיַּעַן כָּל הָעָם יַחְדָּו". קיים

"בנוהג שבעולם, אם נוטל אדם אגודה של קנים, שמא יכול לשברם בבת אחת? ואילו נוטל אחת-אחת, אפילו תינוק משבר! וכן את מוצא שאין ישראל נגאלין עד שיהיו כולן אגודה אחת" (תנחומא ניצבים א)

הגאולה תיתכן רק במצב של אחדות בעם. אין הכוונה לאחדות חיצונית בלבד, כי אם העמקת התפיסה שאנו **עם אחד, עם שיש לו ייחוד** - "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו". מתוך שבחר בנו מכל העמים - נתן לנו את תורתו.

בחג השבועות אנו מדגישים את ערך התורה, אך יש להדגיש גם מהו **הבסיס לתורה**. היסוד והבסיס לתורה היא **האחדות** - היא הבסיס למתן תורה וגם לקירוב לתורה:

"הווי מתלמידיו של אהרן - אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרנן לתורה" (אבות א,ב)

מתוך שאדם אוהב את חברו אהבה אמיתית, ממילא הוא מקרב לתורה. מתוך **"יחון שם ישראל"**, מתוך שכל אחד נושא חן בעיני חבריו - נזכה **"ל'יענו כל העם יחדו ויאמרו: כל אשר דבר ה' נעשה"**, ול'יענו כל העם קול אחד ויאמרו: כל הדברים אשר דבר ה' נעשה!"

הזה.

בפרשת הברכות והקללות שבפרשת "בחוקות", אומרת התורה:

"אם בְּחַקְתִּי תִלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתֵי תִשְׁמְרוּ... וְנָתַתִּי שְׁלֹם בְּאַרְצְךָ וּשְׁכַבְתֶּם וְאֵין מִחְרִיד... וְדַפַּתְם אֶת אוֹיְבֵיכֶם... וְכָלוּ לְפָנֵיכֶם לְחֶרֶב. וְרָדְפוּ מִכֶּם חֲמוּשָׁה מֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם רֶבֶבָה יִרְדְּפוּ... וְכָלוּ אוֹיְבֵיכֶם לְפָנֵיכֶם לְחֶרֶב..." (ויקרא כו,ג-ח)

שימו לב היטב לפסוקים שצוטטו - מה הסתירה המסתתרת בהם?

בתחילה אנו מוצאים הבטחה שהקב"ה יתן שלום בארץ, ואילו בהמשך נוספת הבטחה שיצליחו ישראל לרדוף את אויביהם - והנה, זו סתירה מינה ובינה! כיצד ייתכן הדבר? אם שלום שורר בארץ, הרי לא יהיו אויבים ולא יהיה את מי לרדוף! נסו לחשוב על תשובה.

עונה הרמב"ן:

"ונתתי שלום בארץ" - שיהיה שלום ביניכם ולא תלחמו איש באחיו"

השלום הראשוני, הבסיסי, הוא השלום בתוך העם. המפתח לניצחון על האויב הוא האחדות. האחדות היא הנשק הסודי של עם ישראל אף במצבים הקשים ביותר.

הדברים אמורים לא רק במובן הגשמי, אלא גם במובן הרוחני: אומר המדרש:

הרחבה: להבנת מדרש זה, כדאי לעיין בפרקים העוסקים באחאב מלך ישראל, במיוחד בנבואתו הידועה של אליהו: "הרצחת וגם ירשת!" למרות חטאי העבודה הזרה שהרבה אחאב מקודמיו, טרם סופר לנו על תוכחה כה קשה כפי שהוכח לאחר רציחת נבות - כאשר פגע בשלום ובאחוה שבישראל, שהקפיד עליהם קודם לכן.

האחדות היא הבסיס לגילוי שמו של הקב"ה בעולם. בפרשת "חזאת הברכה" נאמר:

"ו...בִּישְׁרוֹן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאִשֵׁי עַם יִחָד שְׂבִטֵי יִשְׂרָאֵל" (דברים לג,ה) -

"בהתאסף" - בהתאספם יחד באגודה אחת ושלום ביניהם - הוא מלכם" (רש"י)

רק בזמן ששוררים שלום ואחדות בישראל מתגלה שם ה' בעולם, רק אז המלך מופיע. "אתה אחד ושמן אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ" - בזמן שישראל "גוי אחד בארץ", אז: "אתה אחד ושמן אחד".

"...משל למה הדבר דומה? לפלטרין (ארמון) שהיתה בנויה על גבי הספינה. כל זמן שהספינות מחוברות - פלטרין שעל גביהן עומדת. לפיכך נאמר: 'הבונה בשמיים מעלותיו'. אימתי כביכול כסאו מבוסס למעלה? בזמן שישראל עשויין אגודה אחת" (תנחומא בעלות,יא)

ארמון אינו עומד יציב כאשר תומכותיו אינן מאוחדות. כשיש חילוק ופיזור - הכל מתמוטט. הוא הדין לגבי "ארמונו" של הקב"ה בעולם

הישיבה הגבוהה אור עציון מברכת את המועצה האזורית שפיר ואת ראש המועצה ידידנו מר אשר אברג'ל לרגל חגיגות ה-60 למועצה

**המשך בתנופת חיזוק החינוך והתורה.
המשך בתנופת ההתפתחות והבנייה.**

בברכת העם התורה והארץ

נפתלי קנדלר
מנהל הישיבה

משה מושקוביץ
יו"ר העמותה

הרב חיים דרוקמן
ראש הישיבה

קטלוג שבוע הספר

שפת אמת

5 כרכים (על התורה)

280 ₪ 230 ₪

7 כרכים (תורה ומועדים)

406 ₪ 325 ₪

10 כרכים (תורה, מועדים, אבות, תהלים, מפתח)

546 ₪ 435 ₪

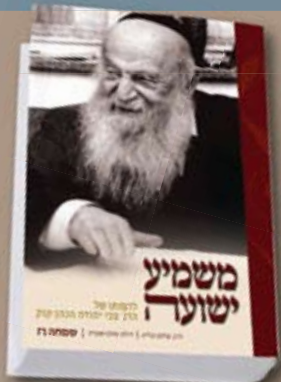
ועכשיו נוח יותר ללמוד עם מהדורת אור עציון המפוארת עם פתיחת ראשי תיבות, מקורות והרחבות

הספר מוקדש לע"ג אביה יהושע ז"ל גולדברג

משמיע ישועה

ספרו של שמחה רז ושל הרב שלום קליין והילה וולברשטיין על דמותו של הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל

98 ₪ 68 ₪

המהר"ל המבואר

הוצאה חדשה של תפארת ישראל מאת המהר"ל מפראג, עם ביאור 'קול חי', המבאר את לשון המהר"ל פיסקה מול פיסקה בלשון צחה בת ימינו מאת הרב אביגדור שילה שליט"א, ר"ם בישיבת אור עציון

85 ₪ 65 ₪

בימים הקרובים

בת מצוות

ספר הלכה לילדה ולנערה

- מקיף את כל תחומי החיים
- לשון קולחת
- מעוטר בתמונות צבעוניות
- ההלכות מותאמות לבנות בלבד
- נהדר למתנה
- מתאים מאוד כספר לימוד

98 ₪ 84 ₪

חדש

לטועמיה חיים

מבט לעומקה של השבת

בספר זה חברו יחד מגדולי הרבנים בדורנו ובדורות האחרונים המאירים את השבת מ- 39 זוויות שונות.

58 ₪ 49 ₪

חדש

המדינה כהתקיימות חזון הגאולה

האם באמת זו המדינה שעליה חלמנו?

מאמרו היסודי של הרצי"ה עם ביאור חדש ומאיר עיניים ולב.

38 ₪ 31 ₪

אור עציון ספרי איכות תורניים

ספרי הרב קוק

מאת מרן
הראי"ה קוק זצ"ל

לכרך 2 כרכים
80 ₪ 45 ₪ 55 ₪

מקראות תמימות

ספרי הנביאים
עם רש"י ולקט
מדרשי חז"ל

סט 12 כרכים
240 ₪ 48 ₪

ספרי הרב בכרך

חזון
פרס ישראל
לספרות תורנית

ספריו הנפלאים של
הרב יהושע בכרך
על שמואל, יונה,
רות, ומגילת אסתר

4 כרכים + חוברת
27 ₪ 125 ₪

חדש

מפתח שם משמואל

מכין שיעור? לומד
מתורת החסידות?
במפתח זה תוכל
למצוא כל ענין וענין
בספרי שם משמואל
על התורה.

70 ₪ 58 ₪

נר למאור

הרב נריה על
התורה. מעמיק,
פשוט, אקטואלי

70 ₪ 52 ₪

אור זרוע

ספרו הגדול של
ר' יצחק מוינה
במהדורה מדעית
מדויקת ומוארת.
• שבת ועירובין
• מועדים וזרעים

140 ₪ 80 ₪

- אליהו נביא בעין הסערה
- מועדי יהודה וישראל
- שו"ת מענה אליהו • כלביא שכן
- בהיותו קרוב • הפדות והפאר
- הצבי והצדק • שירת גאולים

4 ב-100 ₪

- ריח מים • מערכי לב • מן הבאר
- חיי רוחי • אלקים אתם
- עדות ביהוסף • רשפי אש
- על משכנות הרועים
- זהב במשכיות כסף

3 ב-50 ₪

בהזמנה מעל 450 ₪ המשלוח חינם

ושנתם לבניך ודיברת בם

דף לימוד
לנוער

אין לי זוג יותר מוצלח?!

הקב"ה בחר לתת את התורה לעם ישראל ולא לאף עם אחר - מדוע? האם בשל התנהגותם החיצונית של ישראל? הלא לא תמיד עם ישראל מתנהג בצורה הראויה. מה, אם כן, מיוחד דווקא בנו? כיצד התורה מתאימה לנו?

וקריעת הים... הראוי היה שיבואו כולם לחסות תחת כנפי השכינה ולקבל התורה, וזה היה פתח גדול להם, ולא רצו..."

המדרש הזכיר ארבעה עמים שהועמדו לכאורה בפני התורה: אדום, ישמעאל, בני עמון ומואב. לפי דברי ה"תולדות יצחק", כל העמים הועמדו כנגד הנסים. מדוע לדעתכם הזכיר חז"ל דווקא עמים אלו כדוגמה? היעזרו שוב ב'תולדות יצחק':

"ונראה לי שכונת הפסוק לדעת רבותינו: ה' מסיני בא' - לתת התורה לישראל ולכל מי שיבוא, והקב"ה הזריח לישראל זריחה גדולה מצד שעיר (- הכוונה לעשו היושב בהר שעיר), כי זכות גדולה זריחה גדולה לישראל שעשיו אחיו לא קבל התורה וישראל קבלוה. וכן הופיע והזריח לישראל מצד ישמעאל שלא רצו לקבלה, כי זה תפארת גדול לישראל ומעלה גדולה.

ולכן הזכיר זריחה בשעיר והופעה בפארן, שמאברהם - כל זמן שהולך יותר ומתקרב לשנים-עשר שבטים, יותר שלמים היו. ואם כן ממי באה יותר מעלה לישראל - משעיר או מפארן? משעיר! שהיה קרוב יותר אל השלמות ועם כל זה - לא קבל. ובזה יותר ספק אחר במאמר מדוע לא הזכיר שאר האומות"

הרחבה - נראה שלבעל התולדות יצחק הייתה גרסה קצרה יותר של המדרש, שכן הוא איננו מזכיר כלל את בני עמון ומואב, אך האם דבריו יהיו נכונים גם ביחס לעמים אלו? כיצד?

הנסים הגדולים שנעשו לישראל במצרים ובקריעת ים סוף, המחישו לעולם כולו שה' הוא השליט והוא הא-לוקים. חז"ל מבטאים זאת בצורת משל במדרש זה, כאילו הלך ה' והציע להם התורה, אולם הכוונה באמת היא שמן ההכרח היה שהנסים הגדולים יביאו את העולם לשוב אל ה' ולקבל תורתו. ובכל זאת, הללו לא היו מוכנים להודות בה'. אך כאן נשאלת שאלה אחרת - מדוע, אם כן, שאר האומות לא קבלו את התורה - וישראל כן?

המהר"ל בתחילת "תפארת ישראל" (פרק א') עוסק בשאלה זו. לאחר שמצטט את המדרש מהגמרא (עבודה זרה ב, ב), הוא כותב:

אחרונות לעם ישראל קודם פטירתו. כך הוא פותח:

"ויאמר: ה' מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש מימינו אש דת למו" (דברים פרק לג, ב)

ניתן לראות שמשה רומז למעמד קבלת התורה בהזכרת המילה "סיני". אך למה התכוון בביטויים: "זרח משעיר" ו"הופיע מהר פארן"?

דורשים על כך חז"ל: "ולפיכך נתבעו אומות העולם בתורה - כדי שלא ליתן פתחון פה להם כלפי שכינה לומר: אלו נתבענו כבר קבלנו עלינו. הרי שנתבעו ולא קבלו עליהם, שנאמר: 'ויאמר ה' מסיני בא וגו'.

נגלה על בני עשו הרשע ואמר להם: מקבלים אתם עליכם את התורה? אמרו לו: מה כתיב בה? אמר להם: לא תרצת. אמרו לו: זו היא ירושה שהורישנו אבינו...

"גלה על בני עמון ומואב, אמר להם: מקבלים אתם את התורה? אמרו לו: מה כתוב בה? אמר להם: לא תנאף. אמרו לו: כולנו מניאוף דכתיב..." והיא נקבלה?!

נגלה על בני ישמעאל, אמר להם: מקבלים אתם עליכם את התורה? אמרו לו: מה כתוב בה? אמר להם: לא תגנוב. אמרו לו: בזו הברכה נתברך אבינו, דכתיב..."

וכשבא אצל ישראל - 'מימינו אש דת למו', פתחו כולם פיהם ואמרו: 'כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע'. וכן הוא אומר: 'עמד וימודד ארץ ראה ויתר גויים' (מכילתא דרבי ישמעאל יתרו, ה)

מה לדעתכם רצו חז"ל לבטא במדרש זה? האם כוונתם שהקב"ה אכן "רץ" מגוי לגוי והציע את התורה כרוכל בשוק? אם כן, היעלה על הדעת שהגויים יסרבו לבורא עולם הדובר עמם? היעזרו בפירוש "תולדות יצחק" מאת רבי יצחק קארו, דודו ומאמצו של רבי יוסף קארו בעל ה'שולחן ערוך':

"שאיין כוונת רבותינו שהלך ממש או ששלח, אלא שאחר שהאומות ראו הנסים הגדולים שנעשו לישראל, שלא שמעו מעולם ולא ראו, ועשה מכות

"בעזרת ה' נפתח בשיחה - ונספר על ימי השמחה. השמחה שורה על פני כולם, התורה מגיעה לעולם.

בורא העולם הגיבור והנורא, מחפש חתן לבתו - התורה. השמחה שורה על פני כולם, התורה מגיעה לעולם. אל אומות העולם הוא פונה בשאלה: מי רוצה את התורה ככלה? האומות שואלות: מה? והיכן? איי, אף אחד אינו מוכן. ומה היה לבסוף עם התורה? הבה נספר מה שקרה..."

שיר זה נכתב בידיש על ידי ר' יום טוב עהרליך ותורגם לעברית. הוא מוכר לרובנו בגרסתו של הזמר אברהם פריד. השיר מתאר את ה"מלאך" הנשלח לאומות העולם ומציע להן את התורה. כל עם ממאן לקבל את התורה עקב מצווה מסוימת שאינו מסתדר אתה - עבודה זרה, שפיכות דמים, גל וכדומה. לבסוף מגיע סוף-סוף המלאך אל היהודי:

"באמצע הדרך עומד המלאך, והנה הוא רואה יהודי משולח, טלית קטן לו ארוכה ורחבה - התמלא לבו בחדווה. ליהודי הוא מסר את התורה, והוא הודה לו וקרא: 'יק המתן נא שעה קלה, אתן לך קבלה'.

'אין לי זוג יותר מוצלח', כך חושב לו המלאך. 'גם התורה וגם היהודים - בעולם הם מנודים'. יהודים מאמינים הם בתורה, ואינם יכולים לעשות כל רע. על השבת הקדושה שומרים, ומכבדים את ההורים.

מששמע את זאת המלאך, חזר למקום שמשם נשלח. את התורה זיווג, הותיר בעולם, במקום הטוב מכולם! התורה טובה היא מכל סחורה!"

אין ספק כי שיר זה מרגש ביותר. אמנם, יחד עם זאת, מצא מגיב כלשהו מקום לתגובה הבאה:

"מה זה השיר הזה? האם נכון לומר: 'יהודים מאמינים הם בתורה ואינם יכולים לעשות כל רע'?! אתם רוצים שאני אכיר לכם כמה כאלו? 'על השבת הקדושה שומרים ומכבדים את ההורים'?! נו, באמת? אולי יש כמה כאלו... אבל זו ממש הכללה!"

בשורות הבאות ננסה כולנו ללמוד מי צודק מבין השניים - האם כותב השיר או דווקא המגיב המעמ. או שאולי ההסבר שונה לחלוטין...

בפרשת "וזאת הברכה" אומר משה רבנו מילים

חשוב! מה ההיגיון במדרש זה? אם בסופו של דבר משכחים את לימודו, בשביל מה ללמוד הכל קודם לכן? הרי גם כך הוא ישכח הכל!

המדרש בא לבטא שהתורה היא דבר שקיים באדם בכוח, בצורה טבעית, כאילו למדה מבטן אמו. במשך חייו צריך האדם לעורר את הדברים, להביאם לידי ביטוי במעשיו, אך באמת, הם טבעיים לעצמותו, הם כבר קיימים בו.

- בכל המדרשים שהזכרנו, ישנם ביטויים לכך שהתורה היא דבר טבעי ומתאים לנפש אדם מישראל. התורה איננה דבר חיצוני שהוטל עליהם, אלא מתאימה להם במהותם.

- נסכם את הנושא בדבריו של הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל מכמה מקומות בפרק י"ב בספרו "אורות התורה":

"התורה אחוזה היא ברוח ישראל. רוח ישראל המופשט הוא מלא כל, אור א-להים, תעודת ההווה, מקור הנשמות" (פסקה א)

"כשם שאין כנסת ישראל מוציאה אל הפועל את סגולותיה כי אם בארץ ישראל, כן אין אדם מישראל מוציא את סגולותיו הרוחניות כי אם על ידי התורה, שהיא הארץ הרוחנית המתאימה לסגולת הנשמה הישראלית" (פסקה ז)

- כעת, לאחר שביררנו את הדברים ממקורם התורני, נחזור לשיר שהבאנו בתחילת הדברים. האם הסיבה שדווקא ישראל קבלו את התורה היא משום ש'אינם יכולים לעשות כל רע'?

או שיש כאן יסוד אחר, עמוק ופנימי הרבה יותר?

יהי רצון שבלי שבועות זה, נחזור ונעורר בנו את שטבע בנו בפנים - ונביא לידי ביטוי את התורה הכה טבעית לנו, כמהות הפנימית של עם ישראל. חג שמח!

- **"ומהיכן למד אברהם את התורה? רבן שמעון אומר: נעשו שתי כליותיו כשתי כדים של מים והיו נובעות תורה... רבי לוי אמר מעצמו למד תורה..." (בראשית רבה צה, ג)**
- מה משמעות הדברים ש"שתי כליותיו" נבעו תורה ככדי מים? כיצד למד התורה מעצמו?
- "והלכות מעשה א-לקים הפך והמקתב מקתב א-לקים"

הוא, חרות על הלכות" - אל תקרי 'חרות' אלא: 'חירות', שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה" (אליהו זוטא ז')

- מהי 'חירות'? - חירות היא החופש לעשות את הדבר הטבעי והמתאים לאדם, במקרה זה - העיסוק בתורה.

"עד שהולד במעי אמו מלמדין אותו כל התורה כולה... וכיון שיצא לאור העולם בא מלאך וסטר על פיו ומשכח כל התורה" (ילקוט שמעוני לח)

"כי מצוות התורה שהם הפעולות הא-לוהיות מתייחסות אל ישראל, שלפי מעלת נפשם הם מוכנים אל הפעולות הא-לוהיות והם בייחוד להם. אבל עכו"ם (- הגויים), מצד חסרונם ופחיתותם אינם ראויים לפעולות הא-לוהיות שהם המצוות..."

וזהו שהיה מחזיר התורה על כל אומה ולשון ועצם נפשם ממאן לקבל הפעולות הא-לוהיות, כי אם ישראל היו מוכנים לתורה מצד מעלת נפשם.

אמנם במדרש ביאר כי לא בלבד שהם אינם מוכנים לתורה שהם פעולות א-לוהיות, אבל יש בהם הכנה אל הפך זה. ורצה לומר כי עשיו ושמעאל היו מוכנים אל פעולות שהם הפך התורה וזה מצד ההכנה שבהם, כי אין ספק שברכתם לפי מה שהם היו מוכנים אליה בעצמם"

- כיצד מסביר המהר"ל את "הסכמת" ישראל לקבלת התורה ומאיך את הימנעות הגויים מלקבלה?

- בישראל קיימת הכנה טבעית בנפשם לתורה, בעוד שלגויים לא רק שהכנה כזו חסרה אלא אדרבה - הם מוכנים למידות ההפכיות לה.

האם זכורים לכם מקומות שבהם ישנם הקבלה וזיהוי בין התורה לבין ישראל?

"בראשית ברא' - אין המקרא הזה אומר אלא דרשני, כמו שדרשוהו רבותינו ז"ל: בשביל התורה שנקראת ראשית דרכו (משלי ח, כב) ובשביל ישראל שנקראת ראשית תבואתו (ירמיה ב, ג), (רש"י בראשית א, א)

- גם ישראל וגם התורה נקראו "ראשית". הרי שיש להם משהו במשותף, ומטרת בריאת העולם בנויה משני אלו.

- לפניכם מספר מקורות המראים שהתורה היא דבר טבעי לאיש הישראלי. נתחיל מאבי האומה - אברהם אבינו:

"תורת אמת היתה בפיהו"

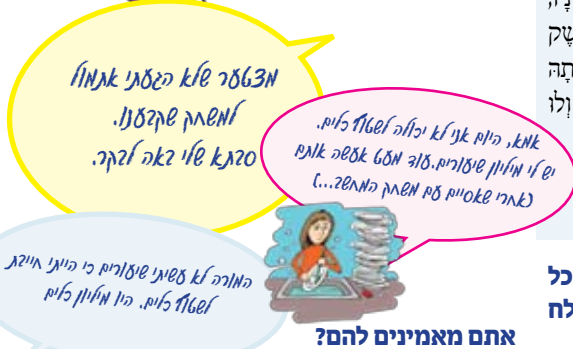
חשיבות אמירת האמת

אחרת: "רבן שמעון בן גמליאל אומר: על שלושה דברים העולם עומד - על הדין ועל האמת ועל השלום, שנאמר: 'אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם'" (מסכת אבות פרק א, משנה יח)

רבן שמעון בן גמליאל בחר להדגיש דווקא דברים שבין אדם לחברו. למה דווקא אלה חשובים כדי שהעולם יעמוד?

ה. הקלטנו כמה שיחות של ילדים ברחבי הארץ:

אתם מאמינים להם?

כמה קל לחשוב שכל בעיה נפתרת באמירת שקר או "חצי אמת", אך האם באמת פתרנו את הבעיה?

חשבו - אילו בעיות לא נפתרו בשיחות הקודמות?

איזה עולם נפלא יהיה לנו אם כולם ידברו אמת! אם כל אחד יקח על עצמו להתרחק מדבר שקר! וגם אם קשה הדבר, יהיה זה ניסיון שצריך לעמוד בו - כי אז מדע "תורת אמת היתה בפיהו" וזוכה לחיים טובים ומאושרים!

את הדין המושטת לעברו, הרי יפגע הדבר בביסמך. אין זה מן החכמה לבוא בתחנות לפני השליט - ולהתחיל את הפגישה "ברגל שמואל" ולדחות את המוקנה הידידותית שהצעה לו. הוא הפיר מעט את דרכו של הפנהיג, וידע שאם יאמר לו שששש קדשת השבת אינו מעשן - לא רק שהדבר לא ישכנע אותו, אלא יעורר בכך את רגזו על רבי עזריאל עצמו ועל כלל היהודים.

ואולי - חשב לעצמו רבי עזריאל - אולי אמר לו שאני מעשן כלל? הלא לא כל בני האדם מעשנים, ומי שאינו מקבל בעשן אין הסגירה נעימה לו. סרוב כזה יבין גם הגוי.

אך - ענה לעצמו - האם אשקר? אסור לאדם להוציא דבר שקר מפיו! הרי רגיל אני מאד בעשן (חשוב להדגיש שבאותם ימים לא היה ידוע הנזק הגדול שגורם העשן, ואפילו היו שטענו לחשב שהעשן מועיל לבריאות...). וכי בגלל אי נעימות מאדם גוי, ולו גם איש נכבד, אלכלך את פי בדברי שקרים? לא! זאת לא אעשה!

הרהורים אלה נמשכו רק כפנה שברירי שניה, ואז החליט רבי עזריאל את מה שנראה בעיניו כמוצא יחידי מהסבך: אכן אמר לו שאני מעשן. ולא יהיה זה דבר שקר, כיון שמעשן החלטתי שיותר לא אעשן! עד היום עשיתי, אך מהיום הזה ואילך איני מעשן!

מי שנסה להגמול מעשיו יודע עד כמה היתה החלטה זו אמיצה. העשן טבע יש לו, שהאדם נמשך אחריו ומתקשה להשתחרר מכבדיו. ואולם רבי עזריאל לא נרתע. הוא החליט שלא יעשן כדי שיהיה "תרוץ" יהיה דבר אמת, ואכן עמד בהחלטתו! כל כך חשובה היתה מידת האמת בעיניו, עד שקבעה לו, והיא בלבד, עמדה כמחסום איתן בפני חשק העשן. מאותו יום לא נראתה עוד סיגריה בביתו. מאז אותה הפגישה עם ביסמך לא נגע רבי עזריאל ולא הצית ולו סיגריה אחת עד סוף ימיו!

רבי עזריאל דבר אמת!

רבי עזריאל יכול היה להגיד שהוא לא מעשן ובכל זאת להמשיך לעשן. הרי ביסמך לא היה שולח מרגלים לבדוק אם זה נכון.

אז למה בעצם הוא הפסיק לעשן?

ד. כלנו מכירים את המשנה במסכת אבות:

"שמעון הצדיק היה משייר כנסת הגדולה. הוא היה אומר: על שלושה דברים העולם עומד - על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים" (מסכת אבות פרק א, משנה ב)

אך רבן שמעון בן גמליאל מפתיע אותנו במשנה

א. מצאו את יוצא הדופן מבין הפסוקים הבאים, מבחינת הניסוח:

ויום השביעי שבת לה' א-לקיך לא תעשה כל מלאכה (שמות כ, ט)

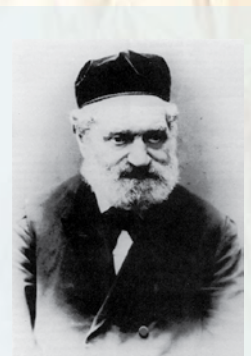
מודבר שקר תרחק (שמות כג, ז)

לא תגנב (שמות כ, יב)

לא יהיה לך א-לקים אחרים על פני (שמות כ, ב)

ב. למה דווקא במקרה יוצא הדופן השתמשה התורה בלשון שונה?

ג. קראו את הסיפור הבא:

זמן רב חפה רבי עזריאל הילדסהיימר לפגישה חשובה עם ראש הממשלה של גרמניה המאוחדת, מר ביסמך. גזרות שונות רחפו על ראשה של יהדות גרמניה, ועוד מספר עניינים חשובים עמדו על הפרק. רבי עזריאל, מנהיג היהודים באותה תקופה, קנה שבפגישה עם ראש הממשלה ביסמך יצליח לשכנע אותו לשפר את מצבם של היהודים. סוף סוף יגתר ביסמך לפגשו. המעטפה הפזוזה שנתה בתבת הדאר של רבי עזריאל בשורה פי "הקנצלר" - ראש ממשלה) מור אוטו פון ביסמך יגתר בחסדו לפגש את עזריאל הילדסהיימר ולשמע את בקשותיו. מועד הפגישה נקבע ליום שבת בתאריך כך וכך.

רבי עזריאל קרא את ההזמנה בשמחה, אך כשהגיע למועד שנקבע עבור הפגישה, נבהל - הפגישה נקבעה בעצמו של יום השבת! מה יעשה? הידחה את הפגישה החשובה? היותה על התועלת שעשויה לצמוח מפגש לכלל היהודים? אין צורך בכך. כבר מערב שבת ידאג להתארח במקום סמוך לארמונו של השליט, ובשעה היעודה יגיע לפגישה ברגל. אין הפגישה מחייבת חלול שבת כלשהו, ובעזרת ה' תצמוח מקומה תועלת גדולה לכלל אחיו היהודים.

מועד הפגישה הגיע. ביסמך התלבט בגנחות ברכסו והאיר את פניו לעצמות אורחו. הוא קבלו במלים חמות, ואחר שלף מקמרת שולחנו קפסת סיגרים מן הסוג היקר והמשובח ביותר, הצית לעצמו סיגר אחד והגיש גם לרבי עזריאל סיגר.

רבי עזריאל נצב עתה בפני בעיה בלתי צפויה. אם ידחה

פרויקט חורשת האקליפטוס הצמח/הצמח

בפרדס חנה הירוקה,
בצמוד לחורשה פסטורלית תקום
בעז'ה שכונה איכותית לציבור
הדתי-לאומי.

בבתים נמוכים בני 4 קומות, תוכלו
למצוא את השקט הנפשי שלכם,
ולהגיע לדירה במחיר סביר.

לכל דירה מרפסת סוכה גדולה או
גינה.

ושננתם לבניך ודיברתם בהם

עומר פדור

אברך בישיבה הגבוהה אור עציון

מה לכם כרמל ותבור אצל סיני?

26

הקב"ה בחר ליתן התורה לעמו דווקא בהר סיני, מדוע דווקא בהר זה? מדוע לא בחר ה' בהר יותר גבוה, מרשים ונאה? מה בא לומר לנו ה' בבחירה זו? מה נוכל ללמוד מכך על יחסו של ה' לישראל?

עליו סוף-סוף ניתנה תורה? (שמות יט פסוקים יא-כה)

וכעת, עוד שאלה אחת לי אליכם: מדוע דווקא על הר שפל ניתנה תורה לאבותיכם? וכי לא ראוי קצת יותר לכבדה? מדוע שלא תינתן על הר גבוה ונישא? הרי בכך יראו כולם - איזה אור גדול יורד לעולם!

הבה ניעזר בדברי רבותינו, אשר סיפרו את סיפורנו. קראו כעת את דבריהם וחישבו שוב על תשובותיכם:

"אמר רב יוסף: לעולם ילמד אדם מדעת קונו (- הקב"ה), שהרי הקב"ה הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני" (סוטה ה,א).

"...גאנות אדם תשפילנו" - זה תבור וכרמל שבאו מסוף העולם, מתגאים לומר שאנו גבוהים ועלינו הקב"ה נותן את התורה. ויפיל רוח יתמך בכו" - זה סיני שהשפיל את עצמו לומר שאני נמוך, ועל ידי כך תמך הקב"ה כבודו עליו וניתנה עליו התורה זכה לכל הכבוד הזה..." (במדבר רבה יג,ג)

מרשים, גבוה ונישא מעל שאר ההרים. נופי נוטה מעל הים, הנוף מופלא, כמעט מושלם. הרוח נעימה והאוויר טהור, בואו אליי ותהנו מהאור!"

"לא", עונה ה' בפשטות, "לא עליך תנתן תורת; המתן במקומך. נחפש הר הראוי יותר ממך."

וכך מגיע הר אחר הר - ומבקש להיות הזוכה המאושר. "עליי תינתן התורה!" אומרים כולם, אך הא-לוקים אינו מעוניין, הוא דוחה את כולם.

וכל אותו הזמן, הר אחד כפוף יושב. אינו פוצה פה ומתלהב. הוא אינו מעלה כלל בדעתו, איזה פלא עתיד להיות בו. הוא כלל אינו מאמין כי עליו תינתן התורה ממרומים.

לפתע - שקט. הס ודומיה. עם ישראל אליו פנה. ה' בקול גדול עליו נגלה - ונתן לעמו ישראל את התורה.

היודעים אתם ילדים מי הוא הזוכה המאושר? מי הוא אותו הר שפל, שדווקא בו בחר הא-ל?

פתחו חומש ואף תנ"ך וגלו את התשובה: מיהו ההר

התרגשות רבה מרחפת בעולם - ביבשה, באוויר ואפילו בים. הבריות כולן מתכוננות, אירוע שכזה הן אינן זוכרות. אלפי שנים מצפה לכך הבריאה, שהרי סוף-סוף עבור כך היא נוצרה. ומהו האירוע עליו מדובר? נתינת התורה לישראל במדבר.

כולם מחכים ליום הנפלא, עוקבים בדריכות אחר מה שקרה. עם של עבדים יצא ממצרים, נודד במדבר ללא צל ומים. לאן הם פונים? לאן מובלים? טרם נדע, אך אין צורך בדאגה. אין חשש כי יאבדו בדרכם, כי הקב"ה הוא המנהיגם. עמודי אש וענן אותם מלווים, להנחותם הדרך הם מוכרחים.

בתוך ההתרגשות וההמולה, תוהים כולם - היכן זה יאירע? מהו המקום אותו יבחר הא-ל, לתת את תורתו הקדושה לעמו ישראל?

באים מכל הסביבה ההרים, עומדים לפני הבורא שבמרומים. כל הר מתחנן ומבקש: "עליי תינתן התורה, הכתובה באש!"

ראשון בא הר תבור, עומד הדור ומלא אור. ניגש לפני הא-לוקים, רם-פסגה הוא ומרשים. "אנא!" אומר בקול מרעים, "עליי תתן התורה לנושעים!"

"במה תבוא? ומה תאמר? מהן טענותיך? ומהו יתרוןך על פני חבריך?"

"ראו כמה גבוה אני! סביבי אין אפילו אחד. כמה מיוחד נופי, כמה מרשים וחד! ראויה התורה שתינתן בגבהי מרומים, וראו-נא - הרי סביבי פורח ונעים!"

"לא", עונה ה' בפשטות, "לא עליך תנתן תורת; המתן במקומך. נחפש הר הראוי יותר ממך."

שני בא הכרמל, מתהדר ביופיו לפני הא-ל. "עליי! עליי תנתן התורה, אני מבטיח לכבד את האירוע, אני נשבע!"

"מה מיוחד בך מכל ההרים?" שואלים את ההר מכל העברים.

"איזו מן שאלה?" הוא מתפלל, "וכי ראיתם סביבי הר יותר יפה? כולי עצים, ממש

אור שולח
גילוי דעת

לאומות העולם: 'שחורה אני ונאווה'! (מדרש זוטא - שיר השירים א,ה)

ה' יתברך נתן לישראל תורה, למרות שלעתים אינם מתנהגים כשורה. הוא יודע שעמוק בפנים, טהורים ישראל וקדושים. גם אם לעתים הם שפלים ואינם מרשימים, אל נא נתבלבל - נלמד להכירם בדרכו של הא-ל. על כן ניתנה התורה דווקא בהר סיני השפוף, דווקא בשל מראהו הכפוף.

בכך לומדים אנו, ילדים חביבים, לא להסתנוור ממה שאנו רואים. צריכים לחשוב היטב על מה שאנו פוגשים - ולא להתרשם רק מדברים "מרשימים"...

אוהב ולא נוטש, כי יודע ששם בפנים - לב טהור רוחש ורוגש.

"אל תראוני שְׁאֲנִי שְׁחָרְחַתְתִּי שְׁשֹׁפְתִנִי הַשֶּׁקֶשׁ" (שיר השירים א,ו)

"משל למה הדבר דומה?"

לתינוקות בת מלכים שקלקלה בבית אביה ונזפה ויוצאת והייתה מלקטת בשיבולים והשחירה, התחילו חברותיה מחסדות אותה (- צוחקות עליה). מה היא אומרת להן: 'אל תראוני שאני שחורחורת, ששזפתני השמש'. ואינו דומה אדם שיצא כעור ממעי אמו לאדם שיצא נאה ונתנוול, כי נוח לו במהרה לחזור ולהיות נאה. כך אמרה כנסת ישראל

הקב"ה אינו מעוניין בהרים גבוהים, ברשעים חיצוניים המגביה לשחקים. הקב"ה חפץ דווקא בפשטות, בוחר בשפלות ובצניעות. ה' אוהב ענווה, ולא, חלילה, התנשאות וגאווה.

וכרמל ותבור - מה קרה בסופם? האם שבו בשלום למקומם? האם ה' את כבודם אסף? האם הפסידו לעולם את המעמד הנכסף?

לא ולא! הקב"ה אינו מקפח שכר כל בריה, ועל רצונם הטוב הכיר טובה. לעתיד לבוא עליהם נגלה - והושיע את עמו ישראל מצרה ומצוקה. האם יודעים אתם, ילדים חביבים, היכן פיצה ה' את ההרים?

פתחו שוב תנ"ך, חפשו בפרקים - וגלו: כיצד באלו ההרים התפרסם שמו של ה' ברבים?

(שופטים ד', במיוחד פסוקים יב-טז, ומלכים א', פרק יח, פסוקים יט-מ)

"... בשעה שבא הקב"ה ליתן תורה, שמעו תבור וכרמל והניחו מקומם ובאו... ואף על פי כן פרע להם הקב"ה שכרם בטירוף שנטרפו ובאו: בתבור נפל סיסרא וחילותיו ונעשה לישראל ישועה בראשו. כיוון שנפלו שונאיהם של ישראל נאמר בו: 'אֲנֹכִי לֵה' אֲנֹכִי אֲשִׁירָה'. בסיני נאמר 'אֲנֹכִי וּבְתוֹר נאמר שני פעמים. ובכרמל נתקדש שמו של הקב"ה ונאמר בו: 'ה' הוא הֶאֱ-לקים, ה' הוא הֶאֱ-להים' - כנגד: 'אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ' (שנאמר בהר סיני)" (ילקוט שמעוני שופטים, מז).

התבור והכרמל למתן תורה אמנם לא זכו, אך על כוננתם הטובה פרס הם קיבלו.

על הר תבור גרף הבורא את האויבים המפחידים מפני צבאו של ברק וחיליו האמיצים. תשועה זו עוררה את העם להודות, כי מה' הייתה התשועה הזאת.

בהר כרמל עמד אליהו הנביא, מורה לכולם מיהו הא-ל האמיתי: בעוד נביאי השקר צוחים ומתפללים לאלוהי זב, אש משמים יורדת וישראל לא-לוקי סוף-סוף שב.

ה' יתברך מלמדנו להסתכל על העולם בצורה עמוקה ולא להתרשם מהתנשאות ומגאווה. לא להסתכל על גובהם של ההרים, אלא על התוכן שאותו הם מכילים.

את התורה נתן לישראל, אף שפעמים אין מעשיהם מוצאים חן בעיני המסתכל. אף על פי כן, אותנו

תורה. עם. ארץ. אור עציון.

35 שנה לשיבה

הישיבה הגבוהה אור עציון חוגגת 35 שנה להיווסדה כנס בוגרים חגיגי בסימן: אור עציון בחיי התורה, העם והארץ

הכנס יתקיים א"ה
ביום רביעי ד' תמוז תשע"א (6.7.11)
בשעה 18:00

ברחבת הישיבה הגבוהה - מרכז שפירא
במעמד: רבנים, אישי ציבור וידידי הישיבה

מצפים לראותכם
בית הישיבה הגבוהה אור עציון

"כפה עליהם הר כגיגית"

אומרים חז"ל שהקב"ה כפה על ישראל את קבלת התורה;

אולם מצד שני, כתוב במפורש שישראל קבלו את התורה מרצונם החופשי. כיצד מתיישבים הדברים?

• ועוד, למה הצריכם לקבלה וברית?

ונראה לי לומר דמתחילה, אף על פי שהיה להם מודעה, מכל מקום לא נתן להם הארץ אלא כדי שיקיימו התורה... והם עצמן מתחילה לא עכבו בדבר כלל ולא אמרו במודעה כלום, אלא ברצון נפשם מעצמם אמרו: 'כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע'. לפיכך, כשעברו על התורה עמד והגלם מן הארץ משגלו מסרו מודעה על הדבר מדכתיב: 'והעולה על רוחכם היה לא תהיה אשר אתם אומרים נהיה כגוים וכמשפחות האדמה לשרת עץ ואבן', וכדאמרין באגדה: 'רבינו יחזקאל, עבד שמכרו רבו כלום יש לו עלי' וכו'. לפיכך, כשבאו לארץ בביאה שניה בימי עזרא, עמדו מעצמם וקבלו ברצון שלא יטענו עוד שום תרעומות, והיינו בימי אחשוורוש שהוציאים ממוות לחיים והיה זה חביב עליהם מגאולה של מצרים" (חידושי הרמב"ן שבת פח,א).

• קראו את דברי המשך חכמה' (שמות יט,ז).

מה משמעות כפיית הר כגיגית לפי פירושו? כיצד מתיישבות השאלות לעיל לפי דבריו?

"ויתיצבו בתחתית ההר" - מלמד שכפה עליהם הר כגיגית. פירוש, שהראה להם כבוד ה' בהקיץ ובהתגלות נפלאה, עד כי ממש בטלה בחירתם הטבעי ויצאה נשמתם מהשגת כבוד ה' והיו מוכרחים כמלאכים בלא הבדל, וראו כי כל הנבראים תלוי רק בקבלת התורה.

• קראו את דברי הגמרא ובארו את טענת האומות לפי כל אחד מההסברים שלמדנו עד כה.

"לעתיד לבוא מביא הקדוש ברוך הוא ספר תורה [ומניח] בחיקו ואומר: למי שעסק בה יבוא ויטול שכרו. מיד מתקבצין ובאין עובדי כוכבים בערבובייה, שנאמר: 'כל הגוים נקבצו יחדו'... אלא כך אומרים לפני: רבש"ע, כלום כפיית עלינו הר כגיגית ולא קבלתה כמו שעשית לישראל? דכתיב: 'ויתיצבו בתחתית ההר', ואמר רב דימי בר חמא: מלמד שכפה הקב"ה הר כגיגית על ישראל ואמר להם: אם אתם מקבלין את התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם!

מיד אומר להם הקב"ה: הראשונות ישמיענו, שנאמר: 'וראשונות ישמיענו'. שבע מצוות שקיבלתם, היכן קיימתם?" (עבודה זרה ב,א).

על הסתרים. אמרו לו: על הגלויים אנו כורתים ברית עמך, ולא על הסתרים, שלא יהא אחד ממנו חוטא בסתר ויהא הציבור מתמשך, שנאמר שם: 'הַנִּסְתָּרֹת לֹא-אֶלֶּי־לָקִינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וְלִנְיָנוּ עַד עוֹלָם' (מכילתא דרבי ישמעאל, יתרוה).

• המכילתא שלעיל נדרשת על הפסוק: "אנכי ה' -א-לוהיך". רבי (רבי יהודה הנשיא) מבאר במה התחייבו ישראל בשעת כריתת הברית בסיני:

• עיינו היטב: מהיכן מוכיח רבי דבריו? מהו הקושי העולה מהוכחה זו?

"לְעֵבֶרְךָ בְּבְרִיתִי... - שלש בריתות כרת הקב"ה עם ישראל: אחת כשיצאו ממצרים ואחת בחורב ואחת כאן. [ולמה כרת הקב"ה עמהן כאן?] מפני שאותה שכת בחורב, בטלום ואמר: 'אלה אלהיך ישראל...' לפיכך חזר וכת עמהם בחורב וקבע עליה קללה במי שחזר בו. וכן הוא אומר: 'וכל ישראל עברו את תורתך' וגו' ו'ותתן עלינו את האלה והשבעה', ואין אלה אלא קללה שנאמר: 'והיתה האשה לאלה'. ללמדך: כשם שמשביעין את הסוטה, כך השביע הקב"ה את ישראל" (ילקוט שמעוני, תתקמ).

• תרצו את השאלה הקודמת לפי מדרש זה. • האם גם בכריתת ברית ערבות מואב כפה עליהם הר כגיגית? אם כן, מדוע מכאן "מודעה רבה לאורייטא"?

היעזרו בתוספות:

"והא דאמר בנדרים (דף כה,א) שכרת משה ברית עם ישראל על התורה והמצוות והשביעם על כך, ובפרק 'אלו נאמרין' (סוטה לז,א) שקבלו את כל התורה בהר גריזים ובהר עיבל. אומר רבנו תם: דעל פי הדיבור היה והרי כבעל כרחם" (תוספות שבת, שם).

• קראו את דברי הרמב"ן. מהי כפיית ההר כגיגית לפי הסבר הרמב"ן? כיצד מתיישבות השאלות ששאלנו לעיל לפי דבריו?

"הא דאמרין בענין אגדה הא: 'מודעה רבה לאורייטא' ומתרגם: 'כבר קבלו בימי אחשוורוש' - קשה לוי! וכי מה קבלה זו עושה מסופו של עולם לתחילתו? אם קודם אחשוורוש לא היו מצווים, למה נענשו? ואם נאמר: מפני שעברו על גזירת מלכם - אם כן בטלת מודעה זו!

"ויתיצבו בתחתית ההר"

"ויתיצבו בתחתית ההר" - אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם. אמר רב אחא בר יעקב: מכאן מודעה רבה לאורייטא (רש"י - "מודעה רבה": שאם יזמינם לדין למה לא קיימתם מה שקבלתם עליכם - יש להם תשובה, שקבלוה באונס").

אמר רבא: אף על פי כן, הדור קבלוה בימי אחשוורוש. דכתיב: 'קִיְמוּ וְקִבְּלוּ הַיְּהוּדִים' - קיימו מה שקיבלו כבר" (שבת פח,א).

• הגמרא מספרת שהקב"ה "כפה" על ישראל את התורה. הם מבטאים זאת בכך ש"כפה עליהם הר כגיגית" והכריח אותם לקבל את התורה. האם אמירה זו מתיישבת עם הידוע לכם?

• בתוספות שלפניכם מקשים על גמרא זו. מה קושייתם ומה תירוצם?

"ואף על פי שכבר הקדימו נעשה לנשמע! שמא יהיו חוזרים כשיראו האש הגדולה, שיצאתה נשמתן."

• ישראל הסכימו מעצמם לקבל את התורה ואף הקדימו ואמרו ביחס לתורה "נעשה" ורק אחר כך "נשמע". אם כן, מדוע הקב"ה צריך לכפות עליהם את התורה? עונים התוספות שאמנם תחילה קבלו התורה מרצונם, אך מעמד קבלת התורה עלול היה להמם אותם ולגרום להם לחזור בהם.

ברית בערבות מואב

בפרשת "כי תבוא" נאמר:

"אלה דברי הברית אשר צוה ה' את משה לְכַתֵּב אֶת בְּרִית יִשְׂרָאֵל בְּאָרֶץ מוֹאב, מִלִּבְדֵּי הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת אֲתָם בְּחֹרֵב" (דברים כח, ט).

• מהו הצורך בכריתת ברית בערבות מואב לאחר שכבר כרת עמהם ברית בחורב?

"רבי אומר: להודיע שבחן של ישראל, שכשעמדו כולן על הר סיני לקבל התורה - השוו כולם לב אחד לקבל מלכות שמים בשמחה; ולא עוד, אלא שהיו ממשכנין עצמן זה על זה. ולא על הנגלות בלבד נגלה הקב"ה עליהם לכרות ברית עמהם, אלא אף

מסיני בא זרח משעיר למו, הופיע מהר פארן... (דברים לג, ב). מאי רצה (- חיפש) בשעיר? ומאי רצה בפארן? מלמד שהחזיר הקב"ה התורה על כל העולם ולא רצו לקבלה, עד שבאו ישראל וקבלוה. ובמדרש (ספרי 'וזאת הברכה' שמ"ג) אמר: מלמד שהחזיר הקב"ה את התורה לבני עשיו ואמר להם: רוצים אתם לקבל התורה? ואמרו לו: מה כתיב בה? אמר להם: 'לא תרצח'. אמרו לו: כל ברכות של אותו איש - 'ועל חרבך תחיה'! אין אנו רוצים לקבלה. אמר לבני ישמעאל: רוצים אתם לקבל התורה? אמרו לו: מה כתיב בה? אמר להם: 'לא תגנוב'. אמרו לו: כל ברכות של אותו איש - 'והוא יהיה פרא אדם ידו בכל ויד כל בו', אין אנו רוצים לקבלה. עד כאן."

במאמר זה בארו חכמים את שאמרנו קודם. מצוות התורה, שהן הפעולות האלוקות, מתייחסות לישראל מפני מהותם המיוחדת, מהות המכשירה אותם לקיום המצוות, ולכן המצוות מיוחדות לישראל. אבל אומות העולם, מצד חסרונם את המהות האלוקית המיוחדת, פחותים הם מישראל ואינם ראויים אל הפעולות האלוקות שהן המצוות. זוהי כוונת חז"ל באמרם שהיה הקב"ה מחזיר התורה על כל אומה ולשון ומהותם הרוחנית מסרבת לקבל את המצוות. רק ישראל שבמהותם הרוחנית ההכנה לקבלת התורה - קבלוה.

אמנם המדרש (הספרי המובא לעיל) ביאר יותר מזה. לא זו בלבד שאין לאומות התכונות המתאימות לקבלת התורה, אלא יש בהן תכונות שהן הפך התורה. רצה המדרש לומר כי מהות עשיו וישמעאל מביאה לכך שפעולותיהם הן פעולות המנוגדות לתורה. עניין זה מובן, משום שברור שהברכות שנתברכו בהן אומות אלו מתאימות למהותן העצמית."

כיצד מבין המהר"ל את סירוב האומות לקבל את התורה?

כיצד מבאר קטע זה את דברי המהר"ל שהובאו למעלה?

מדוע כפה הקב"ה את בני ישראל לקבל התורה?

מדוע אין צורך בכפייה בערבות מואב?

מהי טענת האומות לקב"ה לפי פירוש זה?

חג שמח ולימוד מהנה!

אמר שמואל משום רבי מאיר: כשהייתי לומד אצל רבי עקיבא, הייתי מטיל קנקנתום לתוך הדיו ולא אמר לי דבר וכשבאתי אצל רבי ישמעאל אמר לי: בני, מה מלאכתך? אמרתי לו: לבלר אני. אמר לי: בני, הווי זהיר במלאכתך שמלאכתך מלאכת שמים היא, שמא אתה מחסר אות אחת או מוסיף אות אחת - נמצאת מחריב את כל העולם כולו" (עירובין ג, א)

מה אתם למדים ממקור זה?

כיצד משתלבים הדברים בדברי המהר"ל?

למה כפה הקב"ה הר כגיגית, לפי ביאור זה של המהר"ל?

מדוע לא היה צורך בכפייה גם בערבות מואב?

מהי טענת האומות לפי הסבר זה?

• המהר"ל מעלה בהמשך דבריו אפשרות נוספת להסבר:

"אפשרות נוספת לפרש מדוע כפה עליהם הר כגיגית, כדי שלא יאמרו ישראל שיש אפשרות לביטול קבלת התורה, שהרי מרצונם קבלוה ועתה אין רצונם בה עוד. לכן כפה עליהם - להורות שהם מחויבים בקבלת התורה, כי כל דבר שבא בהכרח אין לו ביטול. טיעון זה מוכח מהמדרש על הפסוק: 'ולו תהיה לאשה' - לא יוכל לשלחה כל ימיו'. אמר המדרש: 'כשבא הקב"ה לתת תורה על הר סיני, כפה עליהם ההר כגיגית שיקבלו תורתו'. וכיון שכך, ישראל הם 'כאנוסתו' של הקב"ה, וביחס לאנוסה נאמר: 'ולו תהיה לאשה' - לא יוכל לשלחה כל ימיו'. דין זה אמור רק ביחס לאנוס ולא אמור ביחס למפתה. האנוס נידון לפי מעשיו, מפני שהאנוס הכריח את הנאנסת למעשה האישות; הרי הוא מחויב ומוכרח לאישות איתה ולכן לא יוכל לשלחה כל ימיו. לכן כפה הקב"ה הר כגיגית, כדי שהחיבור יהיה חיבור הכרחי; וכל חיבור שבא בהכרח הוא חיבור מחויב שאין לו הסרה, כמו אצל האנוס את האשה."

• הקשר המיוחד בין עם ישראל לקב"ה נדון במקומות רבים בכתבי המהר"ל, נעניין בקטע אחד (תפארת ישראל פרק א, הציטוט מתוך המהר"ל המבואר, ביאור "קול חי"):

"בפרק ראשון של מסכת עבודה זרה למדנו: 'ה'

• **לפי איזה הסבר קשה להסביר את הגמרא ומדוע?**

שיטת המהר"ל

• המהר"ל, בספרו "תפארת ישראל", מעלה כמה תשובות לשאלותינו. לפניכם תשובתו הראשונה (פרק לב, הציטוט מתוך המהר"ל המבואר, ביאור "קול חי", בהוצאת המכון התורני "אור עציון"):

"הטעם לכפיית הר כגיגית - כדי שלא יאמרו ישראל: קבלנו את התורה מרצוננו, ואם לא היינו רוצים - לא היינו מקבלים את התורה. קבלת התורה מרצון אינה לפי מעלת התורה. העולם תלוי בתורה, ואם לא היתה תורה בעולם היה העולם חוזר לתוהו ובוהו. לכן אין זה ראוי שתהיה קבלת התורה תלויה ברצון עם ישראל, אלא צריך שיכפה הקב"ה את קבלת התורה..."

ואם תשאל: הרי כבר אמרו ישראל 'נעשה ונשמע', ולחנם כפה עליהם הקב"ה הר כגיגית?

אין זו קושייה. בודאי הכפייה לא היתה כדי שלא יחזרו בהם, שהרי אין סיבה שיחזרו לאחר שאמרו נעשה ונשמע. אלא הכפייה ראויה מצד עצמה! שהרי לא יתכן שהתורה שהיא השלמת כל המציאות תהיה תלויה בבחירת ישראל. שאם כן, היה כל העולם תלוי בדבר שהוא אפשרי ולא בדבר שהוא מחויב, כי יתכן שישראל יסכימו לקבלת התורה ויתכן שלא יסכימו. על כן כפה עליהם שאם לא יסכימו - שם תהא קבורתם."

• קראו גם את דברי הגמרא:

"מאי דכתיב: 'ויהי ערב ויהי בקר יום הששי' [אות] ה"א יתירה למה לוי - מלמד שהתנה הקדוש ברוך הוא עם מעשה בראשית ואמר להם: אם ישראל מקבלים התורה - אתם מתקיימין, ואם לאו - אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו" (שבת פח, א)

• **גמרא זו משמשת מקור לדברי המהר"ל. מהי המסקנה של המהר"ל ממקור זה?**

• קראו את הגמרא בעירובין:

"אמר רבי מאיר: כשהייתי אצל רבי ישמעאל, הייתי מטיל קנקנתום לתוך הדיו ולא אמר לי דבר. כשבאתי אצל רבי עקיבא אסרה עלי. איני? והאמר רב יהודה

"הווי דן את כל האדם לכף זכות"

הלכנו בשבת על המדרכה. לפתע נשמע טרטור רכב מאחורי הסמטה. רכב הגיח מהפינה וחלף על פני הנוכחים בשעטה. הנוכחים, הלבושים בגדי שבת, הוכו בהלם. מיד לאחר מכן החלו לדון ביניהם האם הייתה זו יולדת או הבן הפושע של השכנים... מי צודק? בדף זה נברר בקצרה את נושא לימוד הזכות על כל איש ואיש מישראל.

• מקור הדין מהתורה (ויקרא יט,טו):

"לא תעשו עֵל בְּמִשְׁפַּט לֹא תִשָּׂא פָנֶי דָל... לֹא תִהְדָּר פְּנֵי גָדוֹל בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתָהּ."

• מה כוונת התורה בדבריה: "בצדק תשפט עמיתך?"

היעזרו ברש"י:

"בצדק תשפוט עמיתך" - כמשמעו: דבר אחר: **הווי דן את חברך לכף זכות.**

• רש"י מעלה שתי אפשרויות: הראשונה היא "כמשמעו", כפי שנשמע מפשט הדברים. דין השופט את הנתבעים, צריך לשפוט אותם בצדק ולא לרמות בדין. אולם, המשמעות השנייה אינה מתייחסת דוקא לדיין כי אם לכל אחד מישראל. היא מורה לנו לשפוט (לדון) את מעשי חברינו לכף זכות.

כך אומר רש"י גם בפירושו על הגמרא:

"הווי דן את חברך לכף זכות - ולא בדין בעלי דינים (- בית משפט) הכתוב מדבר, אלא ברואה חברו עושה דבר שאתה יכול להכריעו לצד עבירה ולצד זכות - הכריעו לזכות ואל תחשדהו בעבירה."

• המקור הבא הוא המשנה הראשונה של מסכת אבות.

אנשי כנסת הגדולה אמרו שלושה דברים. כיצד הנכם מבינים את הדבר הראשון שאמרו, לפי דברי רש"י שהזכרנו קודם לכן?

"משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לקנים חקנים לבניאים ונביאים מסרה לאנשי כנסת הגדולה. הם אמרו שלושה דברים: **הווי מתונים בדין, והעמידו תלמידים הרבה, ועשו סייג לתורה.**"

• אנשי כנסת הגדולה מורים לנו להיות "מתונים", היינו סבלנים וזהירים, ולא לחרוץ דינו של אדם במהירות. קודם שהינך דן את חברך - חשוב שוב ושוב: אולי יש איזה פרט שפספסת? אולי בכל זאת ניתן לדון לכף זכות?

• חשוב: מדוע לדון לכף זכות? מהו הרווח שאנו מפיקים מכך ומהו הרווח שהעולם כולו זוכה לו על ידי מידה זו?

היעזרו בספר החינוך (מצווה רל"ה):

"...שראוי לכל אדם לדון את חברו לכף זכות, ולא יפרש מעשיו ודבריו אלא לטוב.

...שכל אדם חייב לדון חברו לכף זכות... **יהיה סיבה**

להיות בין אנשים שלום ורעות. ונמצא שיעיקר כל כוונות המצווה - להועיל ביישוב בני אדם עם יושר הדין, ולתת ביניהם שלום עם סילוק החשד איש באיש."

• כיצד מידת כף הזכות מועילה לשלום ורעות בין אנשים?

האם זכורים לכם מקרים בהם מנעתם מריבות בכך שדנתם את חבריכם לכף זכות?

• כאשר אנו רואים בעינינו דבר שלילי שאדם עשה, האם בכל זאת אנו צריכים לדון לזכות?

"...ומעשה באדם אחד שירד מגליל העליון ונשכר (- עבד בשכירות, בעד תשלום) אצל בעל הבית אחד בדרום שלוש שנים. ערב יום הכיפורים אמר לו: תן לי שכרי ואלך ואזון את אשתי ובני. אמר לו: אין לי מעות (- כסף). אמר לו: תן לי פירות! אמר לו: אין לי. - תן לי קרקע! - אין לי. - תן לי בהמה! - אין לי. - תן לי כרים וכסתות! - אין לי. הפשיל כליו לאחוריו והלך לביתו בפחי נפש."

• לאחר שלוש שנים שבהן עבד האיש אצל בעל הבית, ביקש ממנו את משכורתו, אך הלה התחמק ואמר שאין לו אל - אף על פי

שהעובד רואה שיש לו שדות, כלים וכן הלאה. אילו הייתם במקומו של האיש, מה הייתם חושבים על בעל הבית?

"לאחר הרגל (- אחר חג סוכות) נטל בעל הבית שכרו בידו, ועמו משוי שלשה חמורים, אחד של מאכל ואחד של משתה ואחד של מיני מגדים, והלך לו לביתו (- של הפועל). אחר שאכלו ושתו נתן לו שכרו.

אמר לו (בעל הבית לאיש): בשעה שאמרת לי: 'תן לי שכרי' ואמרתי: 'אין לי מעות', במה חשדתני?

- אמרתי, שמא פרקמטיא (סחורה) בזול נדמנה לך ולקחת בה.

- ובשעה שאמרת לי: 'תן לי בהמה' ואמרתי: 'אין לי בהמה', במה חשדתני?

- אמרתי, שמא מושכרת ביד אחרים.

- בשעה שאמרת לי: 'תן לי קרקע' ואמרתי לך: 'אין לי קרקע', במה חשדתני?

- אמרתי, שמא מוחכרת ביד אחרים היא.

- ובשעה שאמרתי לך: 'אין לי פירות', במה חשדתני?

- אמרתי, שמא אינן מעושרות.

- ובשעה שאמרתי לך: 'אין לי כרים וכסתות', במה חשדתני?

- אמרתי, שמא הקדיש כל נכסיו לשמים (נדר שכל נכסיו יהיו לשם ה' ואינו יכול לקחת מהם).

- אמר לו: העבודה (נשבע לך!), כך היה! הדת (נדרתי) כל נכסי בשביל הורקנוס בני שלא עסק בתורה, וכשבאתי אצל חבריי בדרום התירו (ביטלו) לי כל נדרי. ואתה, כשם שדנתני לזכות - המקום ידין אותך לזכות" (שבת קכב,ב)

• האיש החליט לדון את בעל הבית לכף זכות, למרות שבעיניו היה נראה שבעל הבית משקר ומרמה אותו. אמנם לבעל הבית היו נכסים, אך הלה לא יכול היה להשתמש בהם.

• אמנם לא תמיד אפשר למצוא "תירוצים" מדוע אדם נהג כך וכך, אך חובה עלינו להסתכל עליו בעין טובה - כפי שהיינו רוצים שאחרים יסתכלו עלינו.

תפקידנו לנסות להבין מהיכן מגיע האדם אותו אנו פוגשים, מה הרקע שהוביל אותו לנסיעה בשבת, איזה חינוך קיבל וכן הלאה... כאשר נבין מאיזו מציאות הוא מגיע ונחפש את הטוב שבו, ממילא נבין שלמרות המקום ממנו הוא מגיע, הוא מצליח להיות חיובי בדברים מסוימים. זהו ודאי יכריע את הכף לזכותו.

• הוא חווה שקלולו אותו ואת מעשיו. כיוון שלעולם לא יגיע אדם למקום חברו - שהרי לכל אחד יש את העבר שלו ואופיו המיוחד, משפחתו שונה וכן הלאה - לעולם לא יוכל באמת לדנו, ועל כן יש לחפש תמיד את הטוב שבו.

• על פי זה, כיצד נשפוט אדם הנוסע בשבת?

• יכול אדם לחשוב שלדון לכך זכות, פירושו לפרש מקרים שהוא נפגש בהם לטובה אף שאין לכך אחיזה במציאות. למשל: אתה רואה מכונית הנוסעת בשבת, האם נכון לומר לעצמך שודאי יולדת נוסעת ברכב זה וממילא הם נוסעים בהיתר? ומה קורה אם ברור לך שמדובר באדם שנסע מרצונו בשבת, ללא שום סיבה מוצדקת?

• רבי נחמן מברסלב מלמד אותנו מהי ההסתכלות האמיתית:

"דע! כי צריך לדון את כל אדם לכף זכות. ואפילו מי שהוא רשע גמור צריך לחפש ולמצוא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעט אינו רשע. ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב ודן אותו לכף זכות, על ידי זה מעלה אותו באמת לכף זכות, ויוכל להשיבו בתשובה..."

כי אף על פי שהוא רשע, איך אפשר שאין בו מעט טוב גדול? כי איך אפשר שלא עשה איזה מצוה או דבר טוב מנקיו? ועל ידי זה שאתה מוצא בו עוד מעט טוב שישם אינו רשע, ואתה דן אותו לכף זכות, על ידי זה אתה מעלה אותו באמת מכף חובה לכף זכות, עד ששבו בתשובה..."

• רבי נחמן מלמדנו שלדון באמת לכף זכות אין פירושו לחפש תירוצים לכל מעשה רע שאדם עושה, כי אם לחפש את הטוב שבו. לחפש את הזכויות שיש לו ולא להתמקד בדברים הרעים, שהרי סוף סוף, לכל אחד מאתנו ישנן מידות טובות יותר וטובות פחות. ברגע שנתמקד בחיוב שבחבר, יבין גם הוא שיש בו טוב וישמח בכך - ואט-אט יתקן את הרע וישוב לגמרי בתשובה.

• קראו את דבריו של הלל בפרקי אבות (בד). מה בא הלל ללמדנו וכיצד הדברים יכולים לענות לשאלת "כף זכות"?

"הלל אומר: אל תפרוש מן הציבור ואל תאמן בעצמך עד יום מותך ואל תדין את חברך עד שתגיע למקומו."

• היעזר בדברי רבנו עובדיה מברטנורא: "ואל תדין את חברך עד שתגיע למקומו" - אם ראית חברך שבא לידי ניסיון ונכשל, אל תדינהו לחובה עד שתגיע לידי ניסיון כמותו ותניצל!"

• לדון לכף זכות פירושו: להבין מה הביא את האדם להתנהג בצורה שלילית, אילו חוויות

מרכז ישיבות בני עקיבא

למורנו ורבנו

הרב חיים דרוקמן שליט"א

ברכות לקבלת תואר דוקטור כבוד מאוניברסיטת בר אילן

כהוקרה על פועלך לקירוב בין חלקי העם מתוך אהבת ישראל אמיתית

על מפעלך המבורך בתחום הגיור במדינת ישראל ועל העמדת רבבות תלמידים בעשייה החינוכית ברחבי הארץ

אנו מודים על הזכות לעבוד במחיצתך ובהנהגתך ומאחלים שנים רבות של עשייה מבורכת בבריאות בשמחה ונחת

משפחת מרכז ישיבות בני עקיבא
בשם ראשי המוסדות והמנהלים
צוות המכונים והעובדים

מרכז ישיבות בני עקיבא מושב בית מאיר, ד"ר הרי ירושלים 90865
טל: 02-5331661, פקס: 02-5331682, yba@yba.org.il

www.yba.org.il

כדאי להתמחות במיוחד!

מכללת גבעת ושינגטון
פותחת תכנית חדשה למורים:

סגירת
הרישום:
י' בסיון 12/6/11
הטבות
למקדימים
להירשם*

לימודי חינוך מיוחד בהתמחות ליקויי למידה

התכנית מיועדת למורים גברים בחמ"ד ובחינוך העצמאי, בעלי תואר אקדמי עם
או ללא תעודת הוראה, וכן למורים בעלי תעודת מורה בכיר וזכאות לתעודת בגרות.

הלימודים יתקיימו בימי ג' במהלך שנת הלימודים תשע"ב ובקיץ שלאחריה.

הרחבת הסמכה, מקצוע מבוקש ועתיד חדש - והכל תוך שנה בלבד!
לפרטים ולרישום: 08-8511508

המכללה האקדמית לחינוך
גבעת ושינגטון
יחס אישי ברמה אקדמית